

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia ..... r.

w sprawie kryteriów i warunków technicznych,
którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące²⁾

Na podstawie art. 111 ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.³⁾), zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe kryteria i warunki techniczne, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz sposób oznaczania pamięci fiskalnej kas rejestrujących numerami unikatowymi, warunki ich przydzielania oraz dokumenty, które powinny być dołączone do kasy rejestrującej przy wprowadzaniu jej do obrotu;
- 2) dane, które powinien zawierać wniosek producenta krajowego albo podmiotu dokonującego wewnątrzwspólnotowego nabycia lub importu kas rejestrujących

---

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu (...) pod numerem (...), zgodnie z przepisami dyrektywy 2015/1535/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241, z 17 września 2015 r., str. 1).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 846, 960, 1052, 1206, 1228, 1579, 1948, 2024 oraz z 2017 r. poz. 60.

o wydanie potwierdzenia, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, zwanej dalej „ustawą”, jak również rodzaje dokumentów, w tym oświadczeń, oraz kas rejestrujących wzorcowych do badań i innych urzędzeń, które mają być przedstawione lub dostarczone wraz z wnioskiem;

- 3) okres, na który jest wydawane potwierdzenie, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy;
- 4) zakres badań kas rejestrujących oraz rodzaje danych zawartych w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 111 ust. 6e ustawy.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) algorytmie weryfikującym – rozumie się przez to algorytm stosowany w drukarkach fiskalnych, kontrolujący przypisanie nazw sprzedawanych towarów i usług do stawek podatku od towarów i usług oraz zwolnienia od tego podatku zgodnie z zasadą, że wartość stawki podatkowej dla danej nazwy towaru lub usługi nie może być zmieniona na wyższą, jeżeli wcześniej jej wartość została obniżona;
- 2) dokumencie fiskalnym – rozumie się przez to dokument w postaci papierowej i w postaci elektronicznej emitowany przez kasę, oznaczony logo fiskalnym oraz numerem unikatowym kasy, obejmujący paragony fiskalne, paragony fiskalne anulowane, raporty fiskalne oraz faktury i faktury anulowane;
- 3) dokumencie нефiskalnym – rozumie się przez to każdy dokument w postaci papierowej i w postaci elektronicznej emitowany przez kasę, inny niż dokument fiskalny, zawierający oznaczenie „NIEFISKALNY” i nie zawierający logo fiskalnego;
- 4) dokumencie w postaci elektronicznej – rozumie się przez to zbiór ustrukturyzowanych i uporządkowanych danych z dokumentów fiskalnych i нефiskalnych, zapisywanych w pamięci fiskalnej lub chronionej oraz przekazywanych do repozytorium i nabywcy;
- 5) drukarce kasy – rozumie się przez to urządzenie drukujące wszystkie dokumenty dopuszczone programem pracy kasy do druku przez kasę;
- 6) emisji – rozumie się przez to utworzenie i zapis w pamięci fiskalnej lub chronionej kasy dokumentów w postaci elektronicznej oraz wydruk dokumentu w postaci papierowej na drukarce kasy;
- 7) fiskalizacji kasy – rozumie się przez to jednokrotny i niepowtarzalny proces inicjujący pracę pamięci fiskalnej kasy oraz pamięci chronionej kasy, zakończony wydrukiem raportu fiskalnego fiskalizacji;

- 8) interfejsach komunikacyjnych – rozumie się przez to urządzenia komunikacyjne przewodowe lub bezprzewodowe wraz z oprogramowaniem, pracujące pod kontrolą programu pracy kasy, pozwalające co najmniej na wymianę informacji z zewnętrznymi programami, z repozytorium oraz podłączenie urządzeń zewnętrznych oraz terminala płatniczego;
- 9) kasie – rozumie się przez to kasę rejestrującą, ewidencjonującą sprzedaż detaliczną i kwoty należnego podatku;
- 10) kodzie nabywcy – rozumie się przez to kod podawany przez nabywcę w trakcie dokonywania zakupu, służący do udostępnienia nabywcy paragonu fiskalnego lub faktury w postaci elektronicznej;
- 11) logo fiskalnym – rozumie się przez to symbol graficzny stosowany dla dokumentów fiskalnych w postaci papierowej albo oznaczenie „PL” stosowane w przypadku dokumentów fiskalnych w postaci elektronicznej, których wzory określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 12) module kryptograficznym – rozumie się przez to urządzenie trwale zawarte w kasie, odpowiedzialne za generowanie podpisów cyfrowych dokumentów fiskalnych i нефiskalnych emitowanych przez kasę;
- 13) numerze ewidencyjnym – rozumie się przez to indywidualny i niepowtarzalny numer nadany kasie przez repozytorium w trakcie fiskalizacji kasy, zapisany w pamięci fiskalnej i chronionej kasy, umieszczony na obudowie kasy oraz w książce kasy, identyfikujący urządzenie w repozytorium, który nie może być przypisany innym urządzeniom;
- 14) numerze unikatowym kasy – rozumie się przez to indywidualny i niepowtarzalny numer nadawany pamięci fiskalnej kasy, identyfikujący jednoznacznie każdą kasę z zainstalowaną w niej pamięcią fiskalną, który nie może być przypisany innym urządzeniom;
- 15) pamięci chronionej – rozumie się przez to urządzenie zawarte trwale w kasie, zawierające elektroniczny nośnik danych, umożliwiające zapis i odczyt dokumentów fiskalnych i нефiskalnych emitowanych przez kasę pod bezpośrednią kontrolą programu pracy kasy, w sposób uniemożliwiający ich zmianę bez wykrycia tego zdarzenia w trakcie weryfikacji zapisów z zawartością pamięci fiskalnej;

- 16) pamięci fiskalnej – rozumie się przez to urządzenie trwale zawarte w kasie, zawierające elektroniczny nośnik danych, umożliwiające niezmienny zapis danych pod kontrolą programu pracy kasy;
- 17) pamięci operacyjnej – rozumie się przez to pamięć wielokrotnego zapisu zawartą w kasie, pracującą pod bezpośrednią kontrolą programu pracy kasy, w której są przechowywane dane pochodzące z bieżącej operacji kasowej, do momentu zapisu danych z tej operacji, bezpośrednio po jej zakończeniu, w pamięci fiskalnej lub pamięci chronionej, albo ich usunięcia przez procedurę awaryjnego zerowania pamięci operacyjnej, niedostępnej dla użytkownika kasy;
- 18) paragonie fiskalnym albo fakturze – rozumie się przez to dokument fiskalny wyemitowany przez kasę dla nabywcy w momencie sprzedaży, potwierdzający dokonaną transakcję sprzedaży;
- 19) paragonie fiskalnym anulowanym albo fakturze anulowanej – rozumie się przez to dokument fiskalny wyemitowany przez kasę w momencie sprzedaży, potwierdzający niezakończoną transakcję sprzedaży;
- 20) podatniku – rozumie się przez to podatnika podatku od towarów i usług;
- 21) podpisie cyfrowym – rozumie się przez to dane dołączone do danych lub ich przekształcenie kryptograficzne, które pozwala odbiorcy danych udowodnić pochodzenie danych i zabezpieczyć je przed fałszerstwem, w rozumieniu normy ISO 7498-2:1989, wyznaczany na podstawie zawartości elektronicznej dokumentów;
- 22) producencie – rozumie się przez to producenta krajowego lub podmiot dokonujący wewnątrzwspólnotowego nabycia lub importu kas rejestrujących w celu wprowadzenia ich do obrotu;
- 23) programie aplikacyjnym – rozumie się przez to zewnętrzny program współpracujący z programem pracy kasy, sterujący funkcjami kasy;
- 24) programie do odczytu pamięci – rozumie się przez to zewnętrzny program umożliwiający bezpośredni, lokalny, w miejscu użytkownika odczyt, weryfikację i prezentację danych z pamięci fiskalnej i pamięci chronionej przez interfejsy komunikacyjne kasy;
- 25) programie pamięci fiskalnej – rozumie się przez to program zawarty w pamięci fiskalnej;
- 26) programie pracy kasy – rozumie się przez to program odpowiedzialny za realizację funkcji kasy;

- 27) raporcie fiskalnym – rozumie się przez to raport fiskalny dobowy, raport fiskalny fiskalizacji, raport fiskalny okresowy w tym raport fiskalny miesięczny, raport fiskalny rozliczeniowy oraz łączny raport fiskalny okresowy, łączny raport fiskalny miesięczny i łączny raport fiskalny rozliczeniowy, a także raport fiskalny zdarzeń;
- 28) repozytorium – rozumie się przez to system informatyczny w rozumieniu ustawy, prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, którego zasadniczym celem jest odbieranie i gromadzenie danych przekazywanych przez kasy rejestrujące i komunikacja z kasami rejestrującymi w zakresie niezbędnym do ich konfiguracji oraz realizowanie innych zadań dla celów kontrolnych i analitycznych;
- 29) skrócie SHA2 – rozumie się przez to skrót kryptograficzny o długości 256 bitów generowany przy wykorzystaniu algorytmu kryptograficznego z rodziny SHA2, zgodnego z normą ISO/IEC 10118-3:2004, umieszczony na emitowanych przez kasę dokumentach fiskalnych;
- 30) sumie kontrolnej programu – rozumie się przez to unikalny ciąg znaków wyznaczony za pomocą algorytmu zgodnego z normą ISO/IEC 10118-3:2004 z zawartości programu pracy kasy;
- 31) systemie dystrybucji paragonów fiskalnych i faktur – rozumie się przez to system dostarczający dla nabywcy paragony fiskalne i faktury w postaci elektronicznej na żądanie nabywcy;
- 32) trybie fiskalnym – rozumie się przez to tryb pracy kasy obejmujący nieprzerwany okres od zakończenia procesu fiskalizacji do zamknięcia pamięci fiskalnej, przez wykonanie raportu fiskalnego rozliczeniowego albo łącznego raportu fiskalnego rozliczeniowego albo wystąpienia sytuacji awaryjnej;
- 33) trybie serwisowym – rozumie się przez to tryb pracy kasy dostępny wyłącznie dla serwisu kasy po usunięciu plomby, o której mowa w § 7 rozporządzenia;
- 34) trybie tylko do odczytu – rozumie się przez to tryb, w którym możliwy jest odczyt danych z pamięci fiskalnej lub chronionej kasy zapisanych w okresie poprzedzającym przejście kasy w tryb tylko do odczytu oraz niemożliwy jest zapis kolejnych danych do pamięci fiskalnej ani chronionej, a także zmiana tego trybu na inny;
- 35) zawartości elektronicznej – rozumie się przez to zawartość, kolejno, wszystkich pól dokumentów emitowanych przez kasę i przesyłanych do repozytorium – z wyłączeniem znaczników tych pól i elementów graficznych;

- 36) zdarzeniach – rozumie się przez to zdarzenia występujące w trakcie pracy kasy rejestrującej, rejestrowane w pamięci fiskalnej lub chronionej, mające znaczenie dla prawidłowości ewidencjonowania sprzedaży detalicznej i kwot podatku należnego oraz prawidłowej pracy kasy, które wymienione zostały w § 19 pkt 3.

§ 3. Kasa jest urządzeniem samodzielnym lub może stanowić część systemu kasowego.

§ 4. Kasy ze względu na konstrukcję, dzieli się na:

- 1) kasy autonomiczne – kasy z wbudowaną bazą danych o towarach i usługach, z możliwością jej zmiany, niewymagające programu aplikacyjnego do obsługi kasy;
- 2) drukarki fiskalne – kasy sterowane przez interfejs komunikacyjny za pomocą programu aplikacyjnego, które zamiast bazy danych o towarach lub usługach zawierają algorytm weryfikujący zmiany stawek podatkowych przypisanych do nazw towarów lub usług;
- 3) kasy o zastosowaniu specjalnym – kasy których konstrukcja i program pracy kasy uwzględniają zastosowanie tych kas i odpowiadają szczególnym kryteriom i warunkom technicznym określonym w rozporządzeniu, związanym ze szczególnymi formami sprzedaży detalicznej, sprzedaży określonych towarów i świadczeniem określonych usług lub potrzebą współpracy kasy z innymi urządzeniami niezbędnymi do stosowania w danej branży.

§ 5.1. Kasy dzielą się ze względu na formę sprzedaży detalicznej lub sposób ewidencji tej sprzedaży, na następujące kategorie:

- 1) kasy przeznaczone do prowadzenia sprzedaży detalicznej w sposób niewymagający stosowania specjalnych funkcji i rozwiązań konstrukcyjnych;
- 2) kasy o zastosowaniu specjalnym przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy świadczeniu usług przewozu osób oraz ich bagażu podręcznego taksówkami;
- 3) kasy o zastosowaniu specjalnym przeznaczone do prowadzenia ewidencji sprzedaży leków, z funkcją rozliczania recept refundowanych;
- 4) kasy o zastosowaniu specjalnym przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy świadczeniu usług w zakresie transportu pasażerskiego, zwane dalej „kasami biletowymi”;
- 5) kasy o zastosowaniu specjalnym rozliczające więcej niż jedną transakcję równocześnie;

- 6) kasy o zastosowaniu specjalnym instalowane w urządzeniach do automatycznej sprzedaży detalicznej;
- 7) kasy o zastosowaniu specjalnym przeznaczone do prowadzenia ewidencji sprzedaży detalicznej w wolnych obszarach celnych lub składach wolnocłowych.

2. W kasie mogą być stosowane łącznie różne kategorie kas, o ile kasa odpowiada kryteriom i warunkom technicznym określonym w rozporządzeniu dla danej kategorii.

Rozdział 2

Kryteria i warunki dotyczące konstrukcji kas rejestrujących

§ 6. Kasa jest zbudowana z następujących elementów funkcjonalnych, w szczególności:

- 1) pamięci fiskalnej;
- 2) pamięci chronionej;
- 3) pamięci zawierającej program pracy kasy;
- 4) pamięci przeznaczonej na zapis bazy towarowej, z wyłączeniem drukarek fiskalnych;
- 5) pamięci umożliwiającej działanie algorytmu weryfikującego zmiany stawek podatkowych przypisanych do nazw towarów lub usług w przypadku drukarek fiskalnych;
- 6) zegara czasu rzeczywistego;
- 7) interfejsu lub interfejsów komunikacyjnych, umożliwiających co najmniej:
  - a) współpracę z repozytorium, za pośrednictwem sieci Internet lub sieci teleinformatycznej,
  - b) odczyt zawartości pamięci fiskalnej i pamięci chronionej,
  - c) współpracę z terminalem płatniczym transakcji bezgotówkowych, z wyłączeniem drukarek fiskalnych,
  - d) komunikację radiową zgodną ze standardami ISO/IEC 14443 typ A oraz ISO/IEC 14443 typ B lub interfejsu komunikacyjnego umożliwiającego współpracę z urządzeniami wykorzystującymi komunikację radiową zgodną z tymi standardami;
- 8) drukarki kasy;
- 9) wyświetlacza dla klienta;

- 10) wyświetlacza dla operatora kasy, z wyłączeniem drukarek fiskalnych, w których rolę wyświetlacza dla operatora może pełnić wyświetlacz urządzenia zewnętrznego, sterującego drukarką fiskalną;
- 11) klawiatury kasy;
- 12) zasilania akumulatorowego;
- 13) modułu kryptograficznego.

§ 7. 1. Dostęp do wnętrza kasy jest zabezpieczony co najmniej jedną plombą mechaniczną, przy czym plomba jest:

- 1) umieszczona na obudowie kasy;
- 2) nieusuwalna albo ulega zniszczeniu przy jej usuwaniu;
- 3) oznaczona cechą identyfikującą serwisanta kasy.

2. Sposób plombowania oraz zamknięcia obudowy kasy uniemożliwia dostęp do wszystkich elementów wewnętrznych konstrukcji kasy, przy czym wymaganie to może nie dotyczyć akumulatora kasy.

3. Dostęp do połączenia wyświetlacza dla klienta może być niezabezpieczony plombą, o której mowa w ust. 1, w przypadku posiadania przez kasę zabezpieczenia uniemożliwiającego wymianę tego wyświetlacza na inny niż wskazany w opcjach konstrukcyjnych kasy, o których mowa w § 60 ust. 1 pkt 2.

§ 8. 1. Pamięć fiskalna:

- 1) jest kontrolowana wyłącznie bezpośrednio przez program pracy kasy;
- 2) jest urządzeniem umieszczonym w gnieździe związanym nierozłącznie z obudową kasy, zalany twardą, nieprzezroczystą masą w sposób uniemożliwiający dostęp do tej pamięci;
- 3) uniemożliwia usunięcie, bądź zmianę zapisanych danych i programu pamięci fiskalnej w przypadku jego stosowania;
- 4) zapewnia odczyt zapisanych danych przez podmiot prowadzący serwis główny w przypadku uszkodzenia kasy;
- 5) zapewnia trwałe i niezmiennie przechowywanie zapisanych danych.

2. W przypadku stosowania programu pamięci fiskalnej jest on jednoznacznie identyfikowalny wyłącznie w trybie serwisowym przez nazwę, wersję i sumę kontrolną raportowaną na żądanie.

3. W przypadku zapełnienia lub uszkodzenia wymiana pamięci fiskalnej wykonywana jest wyłącznie przez podmiot prowadzący serwis główny. Wymiana pamięci fiskalnej wymaga wymiany pamięci chronionej.

§ 9. Pamięć fiskalna zapewnia rejestrację zestawów danych:

- 1) co najmniej 1830 raportów fiskalnych dobowych;
- 2) co najmniej 30 zmian stawek podatku od towarów i usług;
- 3) maksymalnie 200 zerowań awaryjnych pamięci operacyjnej;
- 4) co najmniej 25000 pozostałych typów zdarzeń;
- 5) co najmniej 30 kluczy publicznych kasy.

§ 10. 1. Pamięć chroniona:

- 1) zapewnia przyrostowy, trwały zapis i wielokrotny odczyt zapisanych w niej danych w sposób zapewniający weryfikację niezmienności zapisanych dokumentów fiskalnych i nefiskalnych;
- 2) jest kontrolowana wyłącznie bezpośrednio przez program pracy kasy;
- 3) zapewnia możliwość wymiany pamięci chronionej wyłącznie w trybie serwisowym w przypadku jej uszkodzenia lub zapełnienia danymi;
- 4) jest chroniona zabezpieczeniem z naniesionymi cechami producenta, zapewniającym nierozłączność pamięci chronionej z konstrukcją wewnętrzną kasy;
- 5) zapewnia trwałe przechowywanie zapisanych danych w przypadku utraty zasilania;
- 6) przechowuje dane spójne z danymi w pamięci fiskalnej, z którą współpracuje;
- 7) zapewnia odczyt zapisanych danych przez podatnika.

2. W przypadku zapełnienia lub uszkodzenia wymiana pamięci chronionej następuje po naruszeniu zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, bez konieczności wymiany pamięci fiskalnej, pod warunkiem zapewnienia mechanizmu jednoznacznego parowania pamięci fiskalnej i chronionej.

3. Po wymianie pamięci chronionej kasa nawiązuje komunikację z repozytorium oraz zgłasza występujące w trakcie pracy kasy rejestrującej zdarzenie wymiany pamięci chronionej, w celu umożliwienia otrzymania aktualnego harmonogramu transmisji danych.

§ 11. Pamięć chroniona zapewnia rejestrację zestawów danych:

- 1) co najmniej 1830 raportów fiskalnych dobowych;
- 2) co najmniej 30 zmian stawek podatku od towarów i usług;
- 3) maksymalnie 200 zerowań awaryjnych pamięci operacyjnej;
- 4) co najmniej 25000 pozostałych typów zdarzeń;
- 5) co najmniej 30 kluczy publicznych kasy.

§ 12. 1. Program pracy kasy:

- 1) jest zainstalowany w sposób umożliwiający aktualizację wyłącznie przez pobranie nowej wersji programu pracy kasy ze źródła aktualizacji zaprogramowanego przez producenta;
- 2) jest jednoznacznie identyfikowany przez nazwę, wersję i sumę kontrolną oraz raportuje te dane funkcją dostępną na żądanie użytkownika kasy;
- 3) zawiera część kontrolującą proces aktualizacji programu pracy kasy, identyfikowalną i weryfikowalną, co do wersji;
- 4) steruje w jednoznaczny sposób emisją, w tym wydrukiem, wszystkich dokumentów emitowanych przez kasę oraz wyświetlaczem kasy;
- 5) uniemożliwia wydruk dokumentów niezdefiniowanych w programie pracy kasy;
- 6) steruje funkcjami kasy, zgodnie z wymogami, o których mowa w ustawie.

2. Program pracy kasy nie zawiera funkcji kasowania lub modyfikacji danych zapisanych w pamięci fiskalnej ani w pamięci chronionej.

§ 13. Drukarka kasy drukuje:

- 1) na taśmie paragonowej o szerokości nie mniejszej niż 28 mm;
- 2) dokumenty fiskalne zawierające nie mniej niż 17 znaków w linii, nie mniejszych niż 2,50 mm;
- 3) dokumenty nefiskalne oraz treści reklamowe i informacyjne, o których mowa w § 25 ust. 1 pkt 31 oraz § 32 pkt 15, zawierające znaki nie mniejsze niż 1,50 mm.

§ 14. 1. Wyświetlacz dla klienta zapewnia kupującemu dostępny odczyt wyświetlanej wartości sprzedaży.

2. Wyświetlacz dla klienta umożliwia wyświetlenie znaków w liczbie nie mniejszej niż liczba znaków maksymalnej wartości sprzedaży, dopuszczalną konstrukcją kasy określonej przez producenta.

§ 15. Klawiatura kasy zapewnia co najmniej wykonanie raportów fiskalnych dobowych i okresowych oraz raportów zdarzeń.

§ 16. 1. Zasilanie akumulatorowe kasy umożliwia wydruk co najmniej 200 dokumentów fiskalnych i нефiskalnych o łącznej długości co najmniej 6000 linii po 48 godzinach od odłączenia zasilania zewnętrznego, z wyłączeniem komunikacji z repozytorium.

2. Wymóg, o którym mowa w ust.1, nie dotyczy kas, o których mowa w § 54.

§ 17. Kasa umożliwia:

- 1) lokalny odczyt danych z pamięci fiskalnej i z pamięci chronionej oraz ich weryfikację za pomocą klucza publicznego kasy w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201), zwana dalej „Ordynacją podatkową”, w komputerowych systemach ogólnodostępnych;
- 2) wprowadzenie kodu nabywcy;
- 3) przy współpracy z programem do odczytu pamięci:
  - a) odczytywanie danych zapisanych w pamięci chronionej i fiskalnej oraz ich drukowanie, a także zapisywanie w systemach ogólnodostępnych; niezależnie od tego jest zapewniona możliwość wykonania wydruku przez kasę, z której pochodziły zapisywane dokumenty w postaci elektronicznej,
  - b) sprawdzenie zapisanych dokumentów, w szczególności związanych z zastosowanymi zabezpieczeniami,
  - c) realizację funkcji sortujących umożliwiających co najmniej tworzenie raportów okresowych, wyszukiwanie dokumentów według zadanych parametrów, takich jak: data, czas i numer dokumentu, oraz wyszukiwanie wskazanych stawek podatku przy sprzedażach, wyszukiwanie określonych nazw towarów; w programie nie powinny być dostępne dla użytkownika kasy żadne procedury edytowania tekstu.

§ 18. Konstrukcja kasy uniemożliwia umieszczenie w kasie lub wykonywanie programów nieuwzględnionych w wykazie oprogramowania kasy.

Rozdział 3

Kryteria i warunki dotyczące przechowywania danych w pamięciach kas rejestrujących

§ 19. Kasa zapewnia rejestrację w pamięci fiskalnej w szczególności:

- 1) pierwszych 20 bajtów podpisów cyfrowych oraz wartości łącznych brutto dla każdego z paragonów fiskalnych, paragonów fiskalnych anulowanych, faktur oraz faktur anulowanych emitowanych przez kasę;
- 2) danych zawartych w raporcie fiskalnym dobowym, obejmujących co najmniej:
  - a) podpis cyfrowy,
  - b) niepowtarzalny numer kolejny raportu fiskalnego dobowego,
  - c) datę i czas rozpoczęcia i zakończenia sprzedaży objętej raportem fiskalnym dobowym,
  - d) datę i czas emisji,
  - e) osobno dla paragonów fiskalnych i faktur (w przypadku występowania) wartość sprzedaży bez podatku (netto) według poszczególnych stawek podatku,
  - f) osobno dla paragonów fiskalnych i faktur (w przypadku występowania) wartość sprzedaży zwolnionej od podatku,
  - g) osobno dla paragonów fiskalnych i faktur (w przypadku występowania) kwotę podatku według poszczególnych stawek podatku,
  - h) osobno dla paragonów fiskalnych i faktur (w przypadku występowania) łączną kwotę podatku,
  - i) osobno dla paragonów fiskalnych i faktur (w przypadku występowania) łączną wartość sprzedaży brutto,
  - j) łączną wartość sprzedaży nie podlegającej opodatkowaniu, o ile występuje,
  - k) liczbę i łączną wartość paragonów fiskalnych anulowanych, o ile występują,
  - l) liczbę i łączną wartość faktur anulowanych, o ile występują,
  - m) liczbę wyemitowanych dokumentów нефiskalnych od wykonania ostatniego raportu fiskalnego dobowego,
  - n) dane dotyczące sprzedaży z kas, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2-7,
  - o) liczbę zmian dla bazy obejmujących dodanie, zmianę nazwy, usunięcie towaru lub usługi oraz zmianę przypisaną do towaru lub usługi stawki podatkowej, a także zwolnienia od podatku od towarów i usług, zwanego dalej „podatkiem”,

- p) liczbę paragonów fiskalnych objętych raportem fiskalnym dobowym,
  - q) liczbę faktur objętych raportem fiskalnym dobowym, o ile występują;
- 3) rejestru zdarzeń zawierającego co najmniej:
- a) zdarzenia dotyczące:
    - zmiany stawek podatku,
    - manualnych zmian nastaw daty i czasu,
    - zmiany waluty ewidencyjnej,
    - zmiany konfiguracji połączenia z repozytorium z wyłączeniem dostępu do konfiguracji sieci dostępne wyłącznie w trybie serwisowym,
    - fiskalizacji kasy,
    - zakończenia pracy w trybie fiskalnym,
    - aktualizacji programu pracy kasy, wraz z jego sumą kontrolną,
    - włączenia i wyłączenia trybu serwisowego,
    - wymiany pamięci chronionej związanej z pamięcią fiskalną,
    - dat wykonania przeglądów technicznych wraz z polem do wprowadzenia numeru identyfikatora serwisanta,
    - kasowanie bazy algorytmu weryfikującego,
    - programowania źródła aktualizacji programu pracy kasy,
    - wymiany klucza publicznego kasy,
  - b) w przypadku zdarzenia dotyczącego programowania parametrów pracy kasy, wskazanych w lit. a, rejestr zawiera jednoznaczne oznaczenie parametru programowanego, datę i czas zmiany, a także wartości parametru po zmianie,
  - c) w przypadku zdarzenia dotyczącego sytuacji awaryjnych jednoznaczne oznaczenie rodzaju sytuacji awaryjnej, o ile występują, oraz datę i czas wystąpienia wraz z numerem kolejnego raportu fiskalnego dobowego; rejestr obejmuje także zdarzenia dotyczące:
    - awaryjnego zerowania pamięci operacyjnej,
    - błędów weryfikacji danych zawartych w pamięci chronionej,
    - awarii zasilania kasy w trakcie pracy, uniemożliwiającej kontynuację rozpoczętych zadań,
    - blokady możliwości rejestracji transakcji sprzedaży, z wyłączeniem § 39 ust. 1 pkt 3 i 4,
    - błędów aktualizacji programu pracy kasy,

- utraty ciągłości numeracji dokumentów fiskalnych i dokumentów niefiskalnych;
- 4) parametrów pracy kasy co najmniej:
  - a) numeru unikatowego kasy,
  - b) numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika,
  - c) sum kontrolnych programu pracy kasy i programu pamięci fiskalnej wraz z datą instalacji,
  - d) wyłącznie oznaczeń literowych od A do G, służących użytkownikowi do przyporządkowania stawki podatku do nazw towarów i usług, w tym zwolnienia od podatku,
  - e) numeru ewidencyjnego kasy,
  - f) kolejny numer pamięci chronionej sparowanej z pamięcią fiskalną;
- 5) kluczy publicznych kasy służących do weryfikacji danych zapisanych w danej pamięci chronionej.

§ 20. Kasa zapewnia rejestrację w pamięci chronionej, w szczególności:

- 1) numeru unikatowego pamięci fiskalnej sparowanej z pamięcią chronioną;
- 2) numeru ewidencyjnego kasy;
- 3) numeru kolejnej pamięci chronionej sparowanej z pamięcią fiskalną;
- 4) numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 5) harmonogramu komunikacji z repozytorium;
- 6) wszystkich dokumentów fiskalnych emitowanych przez kasę z wyłączeniem raportów fiskalnych okresowych, raportów fiskalnych zdarzeń oraz dokumentów stanowiących odczyt zawartości pamięci fiskalnej lub pamięci chronionej;
- 7) wszystkich dokumentów niefiskalnych emitowanych przez kasę;
- 8) elementów graficznych wykorzystywanych w treści dokumentów fiskalnych i niefiskalnych w sposób jednoznacznie wiążący je z dokumentami fiskalnymi i niefiskalnymi, na których zostały wykorzystane;
- 9) liczby zakończonych niepowodzeniem prób transmisji danych do repozytorium od wykonania ostatniego raportu fiskalnego dobowego;
- 10) kluczy publicznych kasy służących do weryfikacji danych zapisanych w danej pamięci chronionej.

§ 21. Dokumenty fiskalne i нефiskalne w postaci elektronicznej zapisywane w pamięci chronionej odpowiadają strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej.

§ 22. Dane wykazane w dokumentach fiskalnych i dokumentach нефiskalnych muszą być zgodne z danymi zapisanymi w pamięci fiskalnej i w pamięci chronionej oraz z danymi wprowadzanymi do kasy w trakcie użytkowania.

§ 23. Dane zawarte w raportach fiskalnych dobowych są zgodne z danymi wykazanymi na paragonach fiskalnych, paragonach fiskalnych anulowanych, fakturach, fakturach anulowanych i rejestrach zdarzeń dotyczących danego okresu.

Rozdział 4

Kryteria i warunki dotyczące dokumentów emitowanych przez kasy rejestrujące

§ 24. Dokumenty fiskalne i нефiskalne w postaci elektronicznej emitowane przez kasę odpowiadają strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej.

§ 25. 1. Kasa emituje paragony fiskalne w postaci papierowej i elektronicznej zawierające co najmniej kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile jest stosowany;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika, adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer rejestracyjny i numer boczny taksówki – dla kasy, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 5) kolejny numer dokumentu;
- 6) oznaczenie „PARAGON FISKALNY”;
- 7) blok danych biletowych dla kas biletowych, mogących występować przemiennie z pozycjami transakcji, o których mowa w pkt 9, zawierający kolejne pozycje, w tym co najmniej:
  - a) oznaczenie „BILET” lub „OPŁATA DODATKOWA”,
  - b) rodzaj biletu,

- c) tytuł ulgi w przypadku biletu ulgowego,
  - d) numer kursu w przypadku biletu jednorazowego,
  - e) nazwę przystanku początkowego i końcowego lub zakres ważności, lub okres ważności biletu,
  - f) imię i nazwisko posiadacza biletu w przypadku biletów okresowych imiennych;
- 8) blok danych kursu dla kas, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, zawierający kolejne pozycje sprzedaży, w tym co najmniej:
- a) czas rozpoczęcia oraz zakończenia kursu,
  - b) przebytą w kursie drogę,
  - c) oznaczenie: „OPŁATA POCZĄTKOWA”,
  - d) wartość opłaty początkowej kursu z oznaczeniem literowym stawki podatku, zwolnienie od podatku lub oznaczenie „NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU”,
  - e) opis kolejnych taryf, na których rejestrowany był kurs, cenę danej taryfy za 1 kilometr oraz za 1 godzinę,
  - f) ilość jednostek taryfowych zarejestrowanych w danej taryfie,
  - g) cenę jednostki taryfowej,
  - h) wartość sumaryczną jednostek taryfowych,
  - i) oznaczenie literowe stawki podatku, zwolnienie od podatku lub oznaczenie „NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU”,
  - j) oznaczenie „DOPLATA”, o ile występuje,
  - k) ilość jednostek dopłaty, o ile występuje,
  - l) cenę jednostki dopłaty, o ile występuje,
  - m) wartość sumaryczną dopłaty, o ile występuje, z oznaczeniem literowym stawki podatku albo oznaczenie „NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU”,
  - n) zamiast pozycji c – m, w przypadku stosowania ceny umownej występuje blok zawierający co najmniej:
    - oznaczenie „CENA UMOWNA”,
    - wartość ceny umownej za kurs,
  - o) oznaczenie literowe stawki podatku albo zwolnienie od podatku albo oznaczenie „NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU”;
- 9) blok danych z pozycjami transakcji zawierający w szczególności:
- a) kolejne pozycje sprzedaży zawierające co najmniej:

- nazwę towaru lub usługi pozwalające na jednoznaczną ich identyfikację,
  - ilość towaru lub usługi,
  - jednostkę miary, o ile występuje,
  - cenę jednostkową towaru lub usługi,
  - wartość sumaryczną towaru lub usługi,
  - oznaczenie literowe stawki podatku, zwolnienie od podatku lub bez oznaczenia w przypadku sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu – dla kas biletowych,
  - opis towaru lub usługi mogący zawierać elementy tekstowe, kody kreskowe, kody dwuwymiarowe, o ile występuje; dla postaci elektronicznej kody graficzne rejestrowane są w postaci tekstowej,
  - wartość ulgi w przypadku biletu ulgowego - dla kas biletowych,
  - informację o wartości opłaty po uwzględnieniu zniżek i refundacji, o ile występuje – dla kasy, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3,
  - rabat lub narzut do pozycji sprzedaży, o ile występuje,
- b) pozycje rabatów i narzutów o ile występują, zawierające co najmniej:
- oznaczenie „RABAT” lub „NARZUT”, lub „PROMOCJA”,
  - wartość rabatu lub narzutu,
  - nazwa rabatu, narzutu lub promocji, o ile występuje,
  - oznaczenie stawki podatkowej, której dotyczy rabat lub narzut, z wyjątkiem rabatu/narzutu udzielanego do pozycji sprzedaży, lub do grupy towarów, lub do całego paragonu,
- c) pozycje rozliczenia zaliczki, o ile występują, zawierające co najmniej:
- oznaczenie zaliczki,
  - wartość uwzględnionej zaliczki,
  - oznaczenie literowe stawki podatku lub zwolnienie od podatku,
  - sumę do dopłaty po odliczeniu zaliczki, o ile występuje,
- d) pozycje storna – o ile występują, zawierające co najmniej:
- oznaczenie „STORNO”,
  - nazwę i ilość stornowanego towaru lub usługi,
  - kwotę stornowania,
  - oznaczenie stawki podatkowej stornowanego towaru;
- 10) łączne kwoty udzielonych rabatów i narzutów, o ile występują;

- 11) łączne wartości sprzedaży brutto w poszczególnych stawkach oraz zwolnienie od podatku po uwzględnieniu rabatów, narzutów, promocji i rozliczeń zaliczek;
- 12) kwoty podatku w poszczególnych stawkach z opisem „PTU”, oznaczeniem literowym stawki podatkowej po uwzględnieniu rabatów, narzutów, promocji, rozliczeń, zaliczek i wartością procentową stawki podatkowej;
- 13) łączną kwotę podatku z opisem „SUMA PTU”;
- 14) łączną wartość sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu, o ile występuje, dla kas biletowych;
- 15) łączną kwotę sprzedaży brutto z oznaczeniem „SUMA” z oznaczeniem waluty ewidencyjnej;
- 16) rozliczenie opakowań zwrotnych, o ile występuje, zawierające co najmniej:
  - a) oznaczenie „OPAKOWANIA ZWROTNE PRZYJĘCIA” lub „OPAKOWANIA ZWROTNE WYDANIA”,
  - b) nazwę opakowania,
  - c) ilość oraz cenę jednostkową opakowania,
  - d) łączną wartość przyjętych i wydanych opakowań zwrotnych z oznaczeniem „OPAKOWANIA ZWROTNE SUMA”;
- 17) informacje dotyczące płatności za transakcje sprzedaży ujęte na paragonie, o ile występują, zawierające odpowiednio co najmniej:
  - a) oznaczenie „DO ZAPŁATY” lub „DO ZWROTU” lub „CENA” wraz z kwotą należności po uwzględnieniu:
    - rozliczenia opakowań zwrotnych,
    - zniżek i refundacji w przypadku kasy, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3,
    - częściowej lub braku płatności przez klienta za bilet (np. bilet pracowniczy) dla kas biletowych,
  - b) dla kas biletowych, oznaczenie „BILET BEZPŁATNY” lub „BILETY BEZPŁATNE” przy braku płatności przez klienta za bilet;
- 18) informacje o przeliczeniu informacyjnym na walutę inną niż ewidencyjna, o ile występuje, zawierające co najmniej:
  - a) oznaczenie „PRZELICZENIE INFORMACYJNE”,
  - b) oznaczenie waluty, na którą następuje przeliczenie,
  - c) informację o kursie waluty z dokładnością 4 cyfr po przecinku,
  - d) wartość przeliczenia;

- 19) informacje dotyczące formy i rozliczenia płatności, o ile występuje, zawierające co najmniej:
  - a) oznaczenie „ROZLICZENIE PŁATNOŚCI”,
  - b) typ formy płatności (np. Gotówka / Karta / Waluta obca / Bon / Czek / Kredyt / Przelew / Voucher / Mobilna lub inny),
  - c) nazwę formy płatności, o ile występuje,
  - d) w przypadku rozliczenia w walucie obcej:
    - oznaczenie waluty,
    - oznaczenie „PRZELICZNIK” wraz z przelicznikiem wskazanym z dokładnością do 4 cyfr po przecinku,
    - wskazanie wartości wpłacanej kwoty w walucie obcej wraz ze wskazaniem równowartości w walucie ewidencyjnej kasy,
  - e) wskazanie wartości wpłacanej kwoty,
  - f) kwotę reszty z oznaczeniem „RESZTA” lub „WYDANO”, z uwzględnieniem typu formy płatności, o którym mowa w lit. b; w przypadku wydawania reszty w walucie obcej przepisy lit. d stosuje się odpowiednio;
- 20) blok danych dla kasy, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 7, zawierający co najmniej:
  - a) opis „PORT DOCELOWY”,
  - b) identyfikator portu docelowego,
  - c) informacje o portach przesiadkowych, o ile występują, zawierające co najmniej:
    - oznaczenie „PORT PRZESIADKOWY”,
    - identyfikator portu przesiadkowego;
- 21) numer kolejny paragonu;
- 22) numer kasy;
- 23) oznaczenie kasjera;
- 24) numer identyfikacji podatkowej (NIP) nabywcy, na żądanie nabywcy;
- 25) datę i czas zakończenia transakcji sprzedaży;
- 26) podpis cyfrowy dokumentu złożony przy wykorzystaniu klucza prywatnego kasy (drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów));
- 27) skrót SHA2, wyliczany ze skrótu SHA2 poprzedniego dokumentu fiskalnego posiadającego skrót SHA2 i podpisu cyfrowego bieżącego dokumentu, który nie jest drukowany;
- 28) kod graficzny podpisu cyfrowego, o którym mowa w pkt 26, o ile występuje;

- 29) logo fiskalne;
- 30) numer unikatowy kasy;
- 31) definiowaną przez użytkownika treść reklamową i informacyjną, o ile występuje, mogącą zawierać elementy graficzne, pod warunkiem ich rejestracji w pamięci chronionej;
- 32) kod graficzny QR text zgodny z normą ISO/IEC 18004:2015, zawierający kolejno odseparowane średnikiem dane:
  - a) numer unikatowy kasy,
  - b) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika,
  - c) datę transakcji sprzedaży,
  - d) numer kolejny paragonu,
  - e) łączną kwotę sprzedaży brutto,
  - f) łączną kwotę podatku,
  - g) typ formy płatności, o którym mowa w pkt 19 lit. b.

2. W przypadku rejestracji wyłącznie rozliczenia opakowań zwrotnych stosowany jest wydruk dokumentu нефiskalnego, o którym mowa w § 32, z uwzględnieniem pozycji, o których mowa w § 25 ust. 1 pkt 16 i 17 lit. a tiret pierwsze.

§ 26. W przypadku przerwania transakcji sprzedaży, paragon fiskalny lub faktura muszą być przerwane linią z oznaczeniem „TRANSAKCJA ANULOWANA”, pod którym umieszczone są pozycje, o których mowa w § 25 ust. 1 pkt 26 – 30, dla paragonów fiskalnych, a dla faktur pozycje, o których mowa w § 27 pkt 6 – 10.

§ 27. Kasa może emitować faktury, które zawierają kolejno, oprócz danych, o których mowa w ustawie lub przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie, a także następujące pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) numer kolejny dokumentu;
- 3) numer kasy;
- 4) oznaczenie kasjera;
- 5) datę i czas wyemitowania faktury;
- 6) podpis cyfrowy faktury złożony przy wykorzystaniu klucza prywatnego kasy (drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów));

- 7) skrót SHA2, dla postaci elektronicznej, wyliczany ze skrótu SHA2 poprzedniego dokumentu fiskalnego posiadającego skrót SHA2 i podpisu cyfrowego bieżącej faktury;
- 8) kod graficzny podpisu cyfrowego, o którym mowa w pkt 6, o ile występuje;
- 9) logo fiskalne;
- 10) numer unikatowy kasy;
- 11) treść reklamową i informacyjną definiowaną przez użytkownika, o ile występuje, która może zawierać elementy graficzne, pod warunkiem ich rejestracji w pamięci chronionej.

§ 28. Kasa emituje raporty fiskalne dobowe w postaci elektronicznej, a na żądanie użytkownika również w postaci papierowej, zawierające w szczególności kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika, adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) numer kolejny dokumentu;
- 5) oznaczenie „RAPORT FISKALNY DOBOWY”;
- 6) niepowtarzalny numer kolejny raportu fiskalnego dobowego;
- 7) oznaczenie daty i czasu rozpoczęcia i zakończenia sprzedaży objętej raportem fiskalnym dobowym;
- 8) bieżące wartości stawek podatku wraz z oznaczeniami literowymi, a w przypadku zmiany stawek podatku poprzedzone oznaczeniem „ZMIANA STAWEK VAT”;
- 9) osobno dla paragonów i faktur – o ile występują, wartości sprzedaży bez podatku (netto) według poszczególnych stawek podatku, wartości sprzedaży zwolnionej od podatku, kwoty podatku według poszczególnych stawek;
- 10) łączną kwotę należnego podatku;
- 11) łączną wartość sprzedaży brutto;
- 12) dla kas, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, i dla kas biletowych łączną wartość sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu;
- 13) dla kas, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, pozycje zawierające co najmniej:
  - a) wartości opłat netto oraz naliczonego podatku w okresie objętym raportem fiskalnym dobowym, odrębnie dla każdej stawki podatku,
  - b) łączną kwotę należnego podatku „z opłat”,
  - c) łączną wartość opłat brutto;

- 14) walutę ewidencyjną;
- 15) oznaczenie „ZDARZENIA”;
- 16) oznaczenie „SYTUACJE AWARYJNE” oraz liczbę zarejestrowanych w dzienniku zdarzeń sytuacji awaryjnych od wykonania ostatniego raportu fiskalnego dobowego;
- 17) oznaczenie „PROGRAMOWANIE” oraz liczbę zdarzeń związanych z programowaniem kasy z zaznaczeniem „L – przez użytkownika lub serwis”, „O – online z repozytorium” od wykonania ostatniego raportu fiskalnego dobowego;
- 18) oznaczenie „ZMIANY W BAZIE” oraz liczbę zmian dla bazy obejmujących dodanie, zmianę nazwy, usunięcie towaru lub usługi i zmianę przypisaną do towaru lub usługi stawki podatkowej oraz zwolnienia od podatku;
- 19) oznaczenie „PARAGONY” oraz liczbę paragonów fiskalnych objętych raportem fiskalnym dobowym;
- 20) oznaczenie „FAKTURY” oraz liczbę faktur objętych raportem fiskalnym dobowym, o ile występują;
- 21) oznaczenie „PARAGONY ANULOWANE” oraz łączną liczbę i wartość paragonów fiskalnych anulowanych, o ile występują;
- 22) oznaczenie „FAKTURY ANULOWANE” oraz łączną liczbę i wartość faktur anulowanych, o ile występują;
- 23) oznaczenie „DOKUMENTY NIEFISKALNE” oraz liczbę wyemitowanych dokumentów niefiskalnych od wykonania ostatniego raportu fiskalnego dobowego;
- 24) dla kas biletowych liczbę biletów, z oznaczeniem „NORMALNE” dla biletów bez ulg i dopłat, z oznaczeniem „ULGOWE Z DOPLATAMI” dla biletów objętych dopłatami, z oznaczeniem „ULGOWE BEZ DOPLAT” dla biletów ulgowych nieobjętych dopłatami, odpowiednio łącznie dla raportowanego zakresu;
- 25) numer kasy;
- 26) oznaczenie kasjera;
- 27) datę i czas zakończenia raportu fiskalnego dobowego;
- 28) podpis cyfrowy raportu fiskalnego dobowego złożony przy wykorzystaniu klucza prywatnego kasy – drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów);
- 29) skrót SHA2, dla postaci elektronicznej, wyliczany ze skrótu SHA2 poprzedniego dokumentu fiskalnego posiadającego skrót SHA2 i podpisu cyfrowego bieżącego raportu fiskalnego dobowego;

- 30) kod graficzny podpisu cyfrowego, o którym mowa w pkt 28, o ile występuje;
- 31) logo fiskalne;
- 32) numer unikatowy kasy.

§ 29. Kasa drukuje raporty fiskalne okresowe, zawierające w szczególności kolejno:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika, adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) oznaczenie „RAPORT FISKALNY OKRESOWY” lub „RAPORT FISKALNY MIESIĘCZNY” lub „RAPORT FISKALNY OKRESOWY ROZLICZENIOWY”;
- 5) datę i czas fiskalizacji pamięci fiskalnej, o ile zawiera się w zakresie objętym raportem;
- 6) oznaczenie „PRZEGLĄDY TECHNICZNE” i daty wszystkich przeglądów technicznych, o ile występują, w okresie objętym raportem;
- 7) dla raportów fiskalnych rozliczeniowych datę i czas zamknięcia fiskalnego trybu pracy pamięci fiskalnej;
- 8) okres objęty raportowaniem w zakresie daty i czasu oraz numerów raportów fiskalnych dobowych;
- 9) pozycje, o których mowa w § 33 pkt 8 – 15, następujących po sobie fiskalnych raportów dobowych objętych okresem raportowania, z wyłączeniem oznaczeń i wartości stawek podatku od towarów i usług, o ile nie zostały zmienione;
- 10) oznaczenie „PODSUMOWANIE” albo „ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY” albo „ŁĄCZNY RAPORT MIESIĘCZNY” albo „ŁĄCZNY RAPORT ROZLICZENIOWY”;
- 11) sumaryczne wartości z pozycji występujących w raportach fiskalnych dobowych objętych okresem raportowania;
- 12) osobno dla paragonów fiskalnych i faktur, o ile występują, łączne wartości sprzedaży bez podatku (netto) według poszczególnych stawek podatku, wartości sprzedaży zwolnionej od podatku, kwoty podatku według poszczególnych stawek dla raportowanego okresu, z rozbiciem na poszczególne waluty;
- 13) w przypadku zmiany waluty ewidencyjnej, łączną kwotę podatku oraz kwoty podatku według poszczególnych stawek dla każdej waluty w raportowanym okresie;

- 14) w przypadku zmiany waluty ewidencyjnej łączną wartość sprzedaży brutto dla każdej waluty w raportowanym okresie;
- 15) oznaczenie „ZDARZENIA”;
- 16) oznaczenie „SYTUACJE AWARYJNE” oraz ilość zarejestrowanych w dzienniku zdarzeń sytuacji awaryjnych łącznie dla raportowanego okresu;
- 17) oznaczenie „PROGRAMOWANIE” oraz ilość zdarzeń związanych z programowaniem kasy z zaznaczeniem „L – wykonane przez użytkownika lub serwis”, „O – online z repozytorium” łącznie dla raportowanego okresu;
- 18) oznaczenie „ZMIANY W BAZIE” oraz liczbę zmian dla bazy obejmujących dodanie, zmianę nazwy, usunięcie towaru lub usługi i zmianę przypisaną do towaru lub usługi stawki podatkowej oraz zwolnienia od podatku, łącznie dla raportowanego okresu;
- 19) oznaczenie „PARAGONY” oraz liczbę paragonów fiskalnych dla raportowanego okresu;
- 20) oznaczenie „FAKTURY” oraz liczbę faktur dla raportowanego okresu, o ile występują;
- 21) oznaczenie „PARAGONY ANULOWANE” oraz liczbę i wartość paragonów anulowanych dla raportowanego okresu, o ile występują;
- 22) oznaczenie „FAKTURY ANULOWANE” oraz łączną liczbę i wartość faktur anulowanych dla raportowanego okresu, o ile występują;
- 23) oznaczenie „DOKUMENTY NIEFISKALNE” oraz liczbę wyemitowanych dokumentów niefiskalnych łącznie dla raportowanego okresu;
- 24) dla kasy biletowej, liczbę biletów, z oznaczeniem „NORMALNE” dla biletów bez ulg i dopłat, z oznaczeniem „ULGOWE Z DOPLATAMI” dla biletów objętych dopłatami, z oznaczeniem „ULGOWE BEZ DOPLAT” dla biletów ulgowych nieobjętych dopłatami – odpowiednio łącznie dla raportowanego okresu;
- 25) numer kasy;
- 26) oznaczenie kasjera;
- 27) datę i czas zakończenia raportu okresowego;
- 28) logo fiskalne;
- 29) numer unikatowy kasy.

§ 30. Kasa drukuje łączne raporty fiskalne okresowe zawierające kolejno pozycje, w szczególności:

- 1) dane, o których mowa w § 29 pkt 1-3;

- 2) oznaczenie „ŁĄCZNY RAPORT FISKALNY OKRESOWY” albo „ŁĄCZNY RAPORT MIESIĘCZNY” albo „ŁĄCZNY RAPORT ROZLICZENIOWY”;
- 3) dane, o których mowa w § 29 pkt 6-8 i 11-29, dla raportów fiskalnych okresowych.

§ 31. Kasa drukuje raporty fiskalne zdarzeń, o których mowa w § 19 pkt 3, zawierające kolejno, w szczególności:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika, adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) oznaczenie „RAPORT ZDARZEŃ”;
- 5) oznaczenie dotyczące rodzaju raportowanych zdarzeń, w przypadku raportowania zdarzeń wybranego rodzaju albo „ŁĄCZNY”, w przypadku raportowania wszystkich zdarzeń z wybranego okresu;
- 6) okres objęty raportowaniem w zakresie daty i czasu oraz numerów raportów fiskalnych dobowych;
- 7) opis zdarzenia obejmujący identyfikację rodzaju zdarzenia, datę i czas zdarzenia oraz wartości zaprogramowane w wyniku zdarzenia, o ile występują;
- 8) datę i czas zakończenia raportu fiskalnego zdarzeń;
- 9) logo fiskalne;
- 10) numer unikatowy kasy.

§ 32. 1. Kasa emituje dokumenty niefiskalne w postaci papierowej i elektronicznej lub tylko w postaci elektronicznej, zawierające kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika, adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika; w przypadku, gdy dokument emitowany jest bezpośrednio po paragonie fiskalnym lub fakturze pozycja jest opcjonalna;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) numer kolejny dokumentu;
- 5) oznaczenie „NIEFISKALNY”;

- 6) oznaczenie „WYDRUK Z TERMINALA PŁATNICZEGO”, o ile jest to wynik współpracy kasy z terminalem płatniczym;
- 7) zawartość tekstową dokumentu niefiskalnego mogącą zawierać elementy graficzne, w tym kody kreskowe i dwuwymiarowe, o ile występują; elementy graficzne rejestrowane są w pamięci chronionej, kody kreskowe i dwuwymiarowe dla postaci elektronicznej rejestrowane są w postaci tekstowej;
- 8) oznaczenie „NIEFISKALNY”;
- 9) numer kasy;
- 10) oznaczenie kasjera;
- 11) datę i czas zakończenia dokumentu niefiskalnego;
- 12) podpis cyfrowy dokumentu niefiskalnego złożony przy wykorzystaniu klucza prywatnego kasy (drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów));
- 13) kod graficzny podpisu cyfrowego, o którym mowa w pkt 12, o ile występuje;
- 14) numer unikatowy kasy;
- 15) definiowaną przez użytkownika treść reklamową i informacyjną, o ile występuje, która może zawierać elementy graficzne, pod warunkiem ich rejestracji w pamięci chronionej.

§ 33. Kasa emituje raport fiskalny fiskalizacji zawierający kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika, adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) numer kolejny dokumentu;
- 5) oznaczenie „RAPORT FISKALNY FISKALIZACJI”;
- 6) oznaczenie „FISKALIZACJA” oraz datę i czas fiskalizacji pamięci fiskalnej;
- 7) oznaczenie „Stawki VAT” oraz bieżące wartości stawek podatku wraz z oznaczeniami literowymi;
- 8) informację o kategorii kasy, o której mowa w § 5 ust. 1;
- 9) informację o ustawionym sposobie numeracji paragonów fiskalnych – ciągły lub dobowy, o ile występuje;
- 10) numer ewidencyjny kasy;

- 11) numer fabryczny kasy;
- 12) oznaczenie unikatowe pamięci chronionej;
- 13) typ i model (nazwę) kasy;
- 14) oznaczenie wersji programu pracy kasy;
- 15) wskazanie właściwego naczelnika urzędu skarbowego;
- 16) dane podmiotu prowadzącego serwis danej kasy;
- 17) imię i nazwisko serwisanta dokonującego fiskalizacji danej kasy wraz z numerem jego identyfikatora;
- 18) walutę ewidencyjną;
- 19) numer kasy;
- 20) oznaczenie kasjera;
- 21) datę i czas zakończenia raportu fiskalnego fiskalizacji;
- 22) podpis cyfrowy raportu fiskalnego fiskalizacji złożony przy wykorzystaniu klucza prywatnego kasy (drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów));
- 23) skrót SHA2, dla postaci elektronicznej, wyliczany z podpisu cyfrowego bieżącego raportu fiskalnego fiskalizacji;
- 24) kod graficzny podpisu cyfrowego, o którym mowa w pkt 22, o ile występuje;
- 25) logo fiskalne;
- 26) numer unikatowy kasy.

Rozdział 5

Kryteria i warunki techniczne w zakresie funkcjonowania kas rejestrujących

§ 34. 1. Kasa, która pracuje w trybie fiskalnym umożliwia pracę na co najmniej dwóch poziomach dostępu – dla użytkownika oraz w trybie serwisowym.

2. Tryb serwisowy jest uruchamiany w przypadku obsługi lokalnej i po uzyskaniu dostępu do konstrukcji wewnętrznej kasy.

3. Kasa rejestruje przegląd techniczny, o którym mowa w § 19 pkt 3 lit. a tiret dziesiąte, jako zdarzenie po uruchomieniu trybu serwisowego.

4. Kasa, która pracuje w trybie nefiskalnym nie emituje dokumentów fiskalnych oraz nie wykonuje zapisów do pamięci fiskalnej.

5. W trybie нефискальным kasa zapewnia komunikację z repozytorium wyłącznie w celu sprawdzenia poprawności komunikacji.

§ 35. 1. Kasa emituje dokumenty zdefiniowane w programie pracy kasy.

2. Wszystkie dokumenty emitowane przez kasę w postaci papierowej i elektronicznej są generowane jako nieprzerwany ciąg czynności polegający na ich zarejestrowaniu, odpowiednio w pamięci chronionej i pamięci fiskalnej, z wyłączeniem raportów fiskalnych okresowych, raportów fiskalnych zdarzeń oraz dokumentów stanowiących odczyt zawartości pamięci chronionej lub fiskalnej.

3. Wszystkie dokumenty emitowane przez kasę zawierają niepowtarzalny kolejny numer dokumentu z wyłączeniem raportów fiskalnych okresowych, raportów fiskalnych zdarzeń oraz innych dokumentów stanowiących odczyt zawartości pamięci chronionej lub fiskalnej.

4. Kolejny numer dokumentu nie może być ustawiany w trakcie pracy kasy w sposób dowolny, z wyłączeniem sytuacji awaryjnych powodujących utratę ciągłości numeracji, po ustąpieniu których numeracja rozpoczyna się od numeru „1”.

5. Sposób numeracji paragonów fiskalnych:

- 1) może być ciągły w całym okresie pracy kasy albo ciągły w okresie jednej doby i rozpoczyna się od numeru „1” po wykonaniu raportu fiskalnego dobowego;
- 2) jest ustawiany jednokrotnie podczas fiskalizacji kasy i nie może być zmieniany w trybie fiskalnym przez użytkownika lub serwis kasy.

6. Podczas wydruku postaci papierowej dokumentów kasa sporządza pełne nieprzerwane wydruki, przy czym w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej, kasa uniemożliwia powtarzanie wydruku z wyjątkiem możliwości powtarzania ostatniej linii wydruku, natomiast postać elektroniczna dokumentu nie może zawierać powtórzenia linii.

§ 36. 1. W trakcie włączania kasa realizuje co najmniej następujące operacje:

- 1) weryfikowania zgodności wersji programu pracy kasy i programu pamięci fiskalnej przez wyznaczenie sumy kontrolnej z ich zawartości oraz weryfikację z ostatnią wartością zapisaną w pamięci fiskalnej;
- 2) prezentacji na wyświetlaczu wersji programu pracy kasy oraz wyniku weryfikacji, o której mowa w pkt 1, w sposób widoczny dla użytkownika;
- 3) sprawdzenia, na żądanie, powiązania pamięci fiskalnej i pamięci chronionej kasy przez wyznaczenie podpisów cyfrowych z zawartości zapisanych w pamięci chronionej

raportów fiskalnych dobowych, a następnie porównanie ich z odpowiadającymi im podpisami cyfrowymi zapisanymi w pamięci fiskalnej;

4) sprawdzenie niezmienności danych w pamięci fiskalnej.

2. W przypadku negatywnego wyniku sprawdzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 4, kasa ulega zablokowaniu w sposób umożliwiający usunięcie blokady wyłącznie w trybie serwisowym.

§ 37. 1. Kasa zapewnia wykonanie fiskalizacji obejmującej:

- 1) przekazanie do repozytorium klucza publicznego kasy;
- 2) zgłoszenie do repozytorium żądania fiskalizacji;
- 3) odebranie z repozytorium numeru ewidencyjnego kasy;
- 4) nieodwracalny zapis w rejestrze zdarzeń pamięci fiskalnej faktu, daty i czasu fiskalizacji;
- 5) inicjalizację pamięci chronionej i pamięci fiskalnej oraz jednoznaczne nieodwracalne powiązanie tych pamięci;
- 6) zerowanie wszystkich liczników kasy;
- 7) niepowtarzalny i nieodwracalny zapis w pamięci fiskalnej numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika oraz zapis numeru ewidencyjnego kasy;
- 8) zapis w pamięci chronionej numeru ewidencyjnego kasy;
- 9) zapisanie przeznaczenia kasy w pamięci fiskalnej, jeżeli program pracy kasy umożliwia stosowanie kasy w różnych kategoriach, o których mowa w § 5 ust. 1;
- 10) wykonanie raportu fiskalnego fiskalizacji kasy;
- 11) zgłoszenie faktu fiskalizacji do repozytorium przez wysłanie raportu fiskalnego fiskalizacji;
- 12) pobranie z repozytorium i zapisanie w pamięci chronionej harmonogramu transmisji danych do repozytorium;

2. Fiskalizacja odbywa się wyłącznie po zainstalowaniu w kasie pamięci fiskalnej zawierającej zapisany numer unikatowy oraz pamięci chronionej nie zawierającej danych.

3. Fiskalizacja jest możliwa tylko w trybie serwisowym.

4. W przypadku ponownej fiskalizacji po wymianie pamięci fiskalnej numer ewidencyjny kasy jest przekazywany do repozytorium.

5. Fiskalizacja, o której mowa w ust. 4, stanowi jednocześnie przekazanie informacji o wymianie pamięci fiskalnej, o której mowa w § 44 ust. 1 pkt 10.

§ 38. Po zakończeniu fiskalizacji kasa uniemożliwia:

- 1) rejestrowanie zwrotu towarów lub usług;
- 2) stornowanie pozycji niewystępujących w bieżącym paragonie fiskalnym lub fakturze;
- 3) dokonywanie sprzedaży lub korekt wartościowych i liczbowych paragonu fiskalnego powodujących w ich wyniku ujemną wartość sprzedaży dla dowolnej stawki podatku i sprzedaży zwolnionej z podatku;
- 4) dokonywanie korekt oraz anulowanie paragonu fiskalnego lub faktury po ich akceptacji;
- 5) dokonywanie sprzedaży towarów lub usług, które nie są przyporządkowane do określonych stawek podatkowych aktywnych lub do towarów i usług zwolnionych z podatku lub nie podlegających opodatkowaniu dla kasy biletowej;
- 6) zerowanie rejestrów dobowej sprzedaży w innym przypadku niż w związku z wykonaniem raportu fiskalnego dobowego lub zerowaniem pamięci operacyjnej;
- 7) pracę w innym trybie niż tryb fiskalny;
- 8) zerowanie liczników zdarzeń.

§ 39. 1. Kasa podczas pracy blokuje możliwość rejestracji transakcji sprzedaży w przypadku:

- 1) wystąpienia błędu weryfikacji danych;
- 2) zapelnienia pamięci fiskalnej lub chronionej;
- 3) awarii lub odłączenia pamięci fiskalnej lub pamięci chronionej od kasy;
- 4) braku papieru;
- 5) odłączenia drukarki kasy;
- 6) odłączenia przeznaczonego do odczytu danych o sprzedaży wyświetlacza dla klienta, w kasach wyposażonych w to urządzenie;
- 7) nie przesłania do repozytorium klucza publicznego kasy, w przypadku jego wymiany.

2. Blokada możliwości rejestracji transakcji sprzedaży w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 i 5-7, jest usuwana wyłącznie w trybie serwisowym lub automatycznie przez kasę, po usunięciu lub ustąpieniu przyczyny jej wystąpienia.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, blokada możliwości rejestracji transakcji sprzedaży jest usuwana przez użytkownika kasy.

§ 40. Kasa zapewnia rejestrację dokonywanych transakcji sprzedaży, kończących się każdorazowo emisją paragonu fiskalnego lub faktury przez:

- 1) uniemożliwienie wyświetlania na wyświetlaczu klienta treści niezwiązanych z realizacją transakcji w trybie rejestracji transakcji, z wyłączeniem obsługi sytuacji awaryjnych i obsługi błędów oraz kas umożliwiających rejestrację kilku transakcji równocześnie;
- 2) wprowadzanie kolejnych pozycji towarowych równocześnie z wygenerowaniem postaci elektronicznej linii dokumentu zawierającej daną pozycję sprzedaży zapisaną w pamięci operacyjnej, bez możliwości usunięcia tej pozycji;
- 3) wyświetlenie narastającej sumy wartości sprzedaży na wyświetlaczu klienta, po wprowadzeniu każdej kolejnej pozycji sprzedaży;
- 4) akceptację paragonu fiskalnego lub faktury, która skutkuje natychmiastowym wydrukiem oraz zapisem w pamięci chronionej paragonu fiskalnego lub faktury;
- 5) awaryjne wyjście z trybu rejestracji transakcji, które musi być zakończone wydrukiem dokumentu przerwanej linii oraz z oznaczeniem „TRANSAKCJA ANULOWANA” w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej w trybie rejestracji transakcji;
- 6) wprowadzenie, podczas transakcji kodu nabywcy na żądanie nabywcy celem przekazania paragonu fiskalnego lub faktury w postaci elektronicznej do systemu dystrybucji paragonów fiskalnych i faktur; wprowadzony kod nabywcy nie może być zawarty w treści emitowanych paragonów fiskalnych lub faktur oraz nie jest przekazywany do repozytorium.

§ 41. 1. W paragonach fiskalnych oraz fakturach wartość sprzedaży detalicznej i kwoty należnego podatku od towarów i usług są obliczane według zasady cen brutto.

2. W raporcie fiskalnym dobowym wartość sprzedaży detalicznej i kwoty należnego podatku od towarów i usług są obliczane przez zsumowanie wartości sprzedaży detalicznej brutto z paragonów i faktur za daną dobę sprzedaży w poszczególnych stawkach podatku i sprzedaży detalicznej zwolnionej, zsumowanie kwot podatku we wszystkich stawkach podatku. Łączna kwota podatku obliczana jest przez zsumowanie kwot podatku we wszystkich stawkach podatku łącznie dla paragonów fiskalnych i faktur.

3. Kasa zapewnia wykonanie raportu fiskalnego dobowego jako jednej i niepodzielnej operacji, polegającej na jego emisji oraz zapisie odpowiadających mu danych w pamięci fiskalnej.

4. Kasa zapewnia wykonanie raportu fiskalnego okresowego polegającego na odczycie danych z odpowiednich raportów fiskalnych dobowych z pamięci fiskalnej i umieszczeniu ich na wydruku okresowym zgodnym co do zawartości z raportami dobowymi wykonanymi w okresie objętym tym raportem. Ustalanie wartości danych w raporcie fiskalnym okresowym następuje przez sumowanie poszczególnych pozycji raportów fiskalnych dobowych.

5. Raporty fiskalne:

- 1) okresowe oraz zdarzeń, o których mowa w § 19 pkt 3, nie są zapisywane w pamięci fiskalnej i w pamięci chronionej;
- 2) okresowe rozliczeniowe i łączne rozliczeniowe w trybie użytkownika mogą być wykonywane wyłącznie po przejściu kasy w tryb tylko do odczytu.

§ 42. 1. W przypadku wystąpienia zdarzenia jest ono niezwłocznie po jego wystąpieniu zarejestrowane przez kasę w postaci elektronicznej przed wykonaniem następnych czynności kasowych.

2. Kasa po zarejestrowaniu sprzedaży, a przed wykonaniem raportu fiskalnego dobowego, uniemożliwia wykonanie następujących operacji:

- 1) zmiany ustawień daty i czasu;
- 2) zmiany stawek podatku od towarów i usług;
- 3) zmiany waluty ewidencyjnej;
- 4) zmiany imienia i nazwiska lub nazwy podatnika, adresu punktu sprzedaży; a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych – adresu siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 5) przejścia w tryb tylko do odczytu;
- 6) aktualizacji programu pracy kasy.

3. Kasa zapewnia możliwość zmiany ustawień daty i czasu po wykonaniu raportu dobowego, a przed zarejestrowaniem sprzedaży w dniu następnym według następujących reguł:

- 1) zmiany wskazań czasu przez użytkownika nie mogą być łącznie większe niż 2 godziny w okresie między wykonaniem raportu fiskalnego dobowego a rozpoczęciem pierwszej sprzedaży;
- 2) wprowadzana data nie jest wcześniejsza niż ostatnia zarejestrowana w pamięci fiskalnej;
- 3) data i czas są synchronizowane z czasem urzędowym obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, z częstotliwością wykonywania raportów dobowych za

pośrednictwem systemu zapewniającego synchronizację z czasem urzędowym lub na żądanie użytkownika, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1;

- 4) wykonanie raportu fiskalnego dobowego nie jest oznaczone datą i czasem wcześniejszymi niż data i czas ostatniego raportu fiskalnego dobowego zarejestrowanego w pamięci fiskalnej.

§ 43. 1. Kasa zapewnia:

- 1) weryfikację wprowadzonych nazw towarów lub usług do bazy towarowej lub bazy algorytmu weryfikującego kasy według zasady, że ta sama nazwa towaru lub usługi występuje w bazie tylko raz; przy czym towar lub usługa są oznaczone przez ciąg znaków alfanumerycznych języka polskiego ze znakami kropki, przecinka, procenta i kresek ukośnych, przy czym litery małe i wielkie traktuje się jako te same znaki;
- 2) w drukarkach fiskalnych brak możliwości skasowania przez użytkownika z bazy algorytmu weryfikującego przypisania stawek podatkowych do towarów lub usług;
- 3) w drukarkach fiskalnych blokowanie sprzedaży danego towaru lub usługi, gdy wartość stawki podatku od towarów i usług została podwyższona, jeżeli wcześniej była obniżona;
- 4) wydruk kodu graficznego QR text zgodnego z normą ISO/IEC 18004:2015, zawierającego kolejno odseparowane średnikami dane:
  - a) numer unikatowy kasy,
  - b) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika,
  - c) datę transakcji sprzedaży,
  - d) numer kolejny paragonu,
  - e) łączną kwotę sprzedaży brutto,
  - f) łączną kwotę podatku,
  - g) typ formy płatności, o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 19 lit. b.

2. W przypadku programowania zmiany nazwy waluty ewidencyjnej kasa umożliwia zaprogramowanie tej zmiany z wyprzedzeniem, przez określenie daty, godziny i minuty zmiany.

§ 44. 1. Kasa współpracuje z repozytorium za pomocą protokołu komunikacyjnego, który obejmuje grupy komend związane z:

- 1) fiskalizacją kasy;

- 2) transmisją danych do repozytorium;
- 3) weryfikacją zgodności programu pracy;
- 4) zmianą harmonogramu transmisji;
- 5) włączeniem lub wyłączeniem drukowania kodu QR text, o którym mowa w § 43 ust. 1 pkt 4, wraz z możliwością wskazania łącznej kwoty sprzedaży brutto, o której mowa w § 25 ust. 1 pkt 15, powyżej której wydruk jest obowiązkowy;
- 6) przejściem kasy w tryb „tylko do odczytu”;
- 7) aktualizacją programu pracy kasy;
- 8) zmianą zakresu transmitowanych pakietów danych;
- 9) pobraniem numeru ewidencyjnego kasy;
- 10) przekazaniem informacji o wymianie pamięci fiskalnej lub chronionej;
- 11) przekazaniem do repozytorium klucza publicznego kasy.

2. Do kasy przyporządkowana jest unikalna para kluczy asymetrycznych, z których klucz prywatny przechowywany jest w kasie i wykorzystywany do podpisywania dokumentów fiskalnych i нефiskalnych, a klucz publiczny kasy wykorzystywany jest do weryfikacji tych dokumentów przez repozytorium.

3. Transmisja danych z kasy do repozytorium jest zabezpieczona, pod względem poufności i integralności, zgodnie z protokołem TLS w wersji 1.2 lub wyższej, z wykorzystaniem certyfikatów klucza publicznego w standardzie PN-ISO/IEC 9594-8: 2006 x.509, lub wyższym. Zabezpieczenia są szczegółowo określone w protokole komunikacyjnym, o którym mowa w ust. 1

4. Wszystkie operacje kryptograficzne zapewniają poufność, integralność i uwierzytelnienie danych i są realizowane przez moduł kryptograficzny kasy, w którym bezpieczeństwo kryptografii asymetrycznej jest zapewnione zgodnie z normą ISO/IEC 11889-1: 2015 TPM 2.0, lub w wersji wyższej.

5. Dane do repozytorium są przesyłane w postaci elektronicznej, zgodnej ze strukturami logicznymi, o których mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej.

6. Para kluczy, o których mowa w ust. 2, może być wymieniona wyłącznie w trybie serwisowym.

§ 45. 1. Kasa nawiązuje współpracę z repozytorium po uruchomieniu, zgodnie z harmonogramem lub na żądanie użytkownika.

2. Harmonogram komunikacji z repozytorium jest zdalnie konfigurowany w ustawieniach kasy poleceniem repozytorium.

3. W przypadku braku współpracy z repozytorium, kasa umożliwia dalszą rejestrację sprzedaży, sygnalizując w sposób czytelny dla użytkownika przekroczenie zadanego terminu współpracy z repozytorium.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, kasa podejmuje automatyczne próby kolejnej transmisji nie rzadziej niż co 2 godziny pracy kasy.

5. Kasa, przed rozpoczęciem współpracy z repozytorium, używa domyślnego harmonogramu współpracy z repozytorium, podejmując próby kolejnej transmisji nie rzadziej niż co 2 godziny.

6. Po nawiązaniu współpracy z repozytorium kasa wykonuje przesłane z repozytorium polecenia transmisji danych.

7. Kasa nie informuje użytkownika o trwającej komunikacji z repozytorium.

8. Kasa współpracuje z repozytorium automatycznie transmitując dane dotyczące raportów fiskalnych dobowych, paragonów fiskalnych, paragonów fiskalnych anulowanych oraz faktur i faktur anulowanych zarejestrowanych od czasu poprzedniej transmisji danych, według zadanego harmonogramu.

9. Kasa współpracuje z repozytorium, wykonując polecenia dostarczenia wybranego zestawu danych.

§ 46. 1. Aktualizacja programu pracy kasy jest pobierana wyłącznie ze źródła aktualizacji, zaprogramowanego przez producenta, z zachowaniem mechanizmów bezpieczeństwa uniemożliwiających instalację innego programu.

2. Aktualizację programu pracy kasy:

1) wykonuje się wyłącznie:

- a) po sprawdzeniu przez kasę jej dostępności,
- b) do pozytywnie zweryfikowanej wersji;

2) rejestruje się w dzienniku zdarzeń i raportuje, niezwłocznie, do repozytorium;

3) dzieli się na kolejne etapy:

- a) informowania podatnika przez kasę o dostępności aktualizacji,
- b) pobierania aktualizacji programu pracy kasy, z sygnalizacją pobierania, po akceptacji przez podatnika lub w sposób automatyczny, nieprzerywający rejestracji transakcji sprzedaży,

- c) weryfikacji poprawnej transmisji pliku aktualizacji,
- d) weryfikacji przez kasę, we współpracy z repozytorium, zgodności pobranego programu pracy kasy z programem pracy kasy wskazanym w potwierdzeniu Prezesa Głównego Urzędu Miar, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, według poleceń określonych w protokole komunikacyjnym, o którym mowa w § 44 ust. 1,
- e) instalacji nowej wersji oprogramowania, z sygnalizacją postępu instalacji, po wykonaniu raportu fiskalnego dobowego przez kasę, po akceptacji przez podatnika, lub w sposób automatyczny,
- f) zapisu zdarzenia aktualizacji i danych z nią związanych, odpowiednio w pamięci chronionej i pamięci fiskalnej;

3. Aktualizacja programu pracy kasy nie powoduje zmiany danych zapisanych w pamięci fiskalnej i pamięci chronionej kasy, z wyłączeniem dopisywania nowej sumy kontrolnej programu pracy kasy.

4. W przypadku niepowodzenia aktualizacji, kasa zapewnia powrót do ostatniej wersji programu pracy kasy.

5. Podczas komunikacji ze źródłem aktualizacji przepis § 44 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 47. 1. Kasa, z wyłączeniem drukarek fiskalnych, współpracuje z zewnętrznym terminalem płatniczym za pomocą protokołu komunikacyjnego, który obejmuje grupy komend związane z:

- 1) operacjami inicjowanymi przez kasę i realizowanymi przez terminal płatniczy, w szczególności transakcją płatniczą;
- 2) operacjami inicjowanymi przez terminal płatniczy i realizowanymi przez kasę, w szczególności wydrukiem potwierdzenia transakcji płatniczej oraz raportów, związanych z działaniem terminala płatniczego;
- 3) innych operacji, w szczególności w zakresie nawiązywania i utrzymania komunikacji pomiędzy urządzeniami, informowaniem o niedostępności operacji realizowanych przez kasę albo terminal płatniczy.

2. Opis techniczny protokołu komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, określa komendy w trakcie współpracy kasy z terminalem płatniczym.

3. Kasa udostępnia zewnętrznemu terminalowi płatniczemu, pod kontrolą programu pracy kasy, wyłącznie elementy funkcjonalne kasy, o których mowa w § 6 pkt 8, 10 i 11.

4. Kasa nie realizuje komend protokołu komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, w zakresie:

- 1) drukowania na drukarce kasy dokumentów fiskalnych;
- 2) programowania kasy z terminala, z wyłączeniem elementów graficznych;
- 3) ingerencji terminala we współpracę kasy z repozytorium.

§ 48. 1. Kasa umożliwia automatyczne przejście w tryb tylko do odczytu w trybie serwisowym przez wykonanie łącznego raportu rozliczeniowego lub raportu rozliczeniowego albo w przypadku zapełnienia pamięci fiskalnej.

2. Kasa sygnalizuje w sposób czytelny dla użytkownika zapis każdego z ostatnich możliwych do wykonania:

- a) 30 raportów fiskalnych dobowych,
- b) 10 zerowań awaryjnych pamięci operacyjnej,
- c) 100 pozostałych typów zdarzeń.

3. Kasa zapewnia rezerwę pamięci fiskalnej niezbędną do zarejestrowania zakończenia pracy w trybie fiskalnym, o którym mowa w § 34 ust. 1.

4. Kasa zgłasza do repozytorium zakończenie pracy w trybie fiskalnym.

§ 49. Wszystkie napisy dotyczące rejestrowanych transakcji i opisy w dokumentach fiskalnych emitowanych przez kasę są w języku polskim.

§ 50. Kasa nie zawiera rozwiązań konstrukcyjnych, również w zakresie oprogramowania, umożliwiających nieuprawnioną ingerencję w dane przetwarzane i rejestrowane przez kasę albo skutkujących utratą lub zmianą tych danych, w szczególności w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych, z wyjątkiem zerowania pamięci operacyjnej.

§ 51. Kasa nie zawiera rozwiązań konstrukcyjnych i nie wykonuje funkcji, które prowadzą do nieprawidłowej ewidencji sprzedaży detalicznej oraz nieprawidłowego wyliczania kwot należnego podatku.

§ 52. 1. Kasa zapewnia wprowadzenie kodu nabywcy na kasie, w szczególności z wykorzystaniem interfejsu, o którym mowa § 6 pkt 7 lit. d, celem przesłania paragonu fiskalnego lub faktury w postaci elektronicznej do systemu dystrybucji paragonów fiskalnych i faktur.

2. Podczas komunikacji z systemem dystrybucji paragonów i faktur kasa zapewnia poziom bezpieczeństwa transmisji danych nie niższy niż w przypadku komunikacji z repozytorium, o którym mowa w § 44 ust. 3.

Rozdział 6

Kasy o zastosowaniu specjalnym

§ 53. Kasa, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, spełnia dodatkowo następujące wymagania:

- 1) jest połączona z taksometrem w sposób:
  - a) nierozłączny lub przez system złącza zabezpieczonego w sposób sprzętowy lub programowy przed ingerencją użytkownika kasy lub osób trzecich,
  - b) zapewniający transmisję danych z taksometru,
  - c) uniemożliwiający rozpoczęcie rejestracji następnego kursu w przypadku odłączenia lub uszkodzenia taksometru;
- 2) posiada zabezpieczenie dostępu do wnętrza kasy uwzględniające, określone odrębnymi przepisami, wymagania w zakresie nakładania cech zabezpieczających taksometrów;
- 3) posiada, w przypadku kas wyposażonych we wspólną z taksometrem płytę główną, rozwiązania konstrukcyjne umożliwiające wykonanie fiskalizacji oraz innych operacji dostępnych w trybie serwisowym bez naruszenia cech zabezpieczających taksometrów;
- 4) posiada wyświetlacz zespołu opłat lub zespołu dopłat taksometru, który może pełnić funkcje wyświetlacza wartości usługi zarejestrowanej przez kasę;
- 5) posiada wyświetlacz dla operatora, który może być wspólny z wyświetlaczem dla klienta;
- 6) przechowuje w pamięci fiskalnej informacje o typach i numerach taksometrów, dla których emitowała paragony fiskalne. Zapis informacji o taksometrze odbywa się w kasie nie później niż podczas emisji pierwszego paragonu odpowiadającego kursowi na danym taksometrze. Informacje o taksometrach kasa udostępnia w postaci wydruku;
- 7) posiada dostępną dla użytkownika funkcję raportowania numerów seryjnych wszystkich współpracujących z nią taksometrów, na których rejestrowane były kursy, wraz z datą i godziną ich zarejestrowania w kasie. Funkcja musi umożliwiać wybór zakresu raportowanych taksometrów według czasu i unikalnego oznaczenia taksometru;

- 8) posiada funkcję umożliwiającą anulowanie paragonu fiskalnego dla rozliczenia kursu, który rozpoczął się postojem nie dłuższym niż 20 minut i zakończył przejechaniem odcinka drogi nie dłuższego niż 500 m albo tylko samym postojem, nie dłuższym niż 20 minut;
- 9) wykorzystuje funkcję stosowania upustu procentowego (rabat) lub funkcję stosowania cen umownych indywidualnie negocjowanych, o ile te funkcje występują, łącznie z określeniem wysokości rabatu lub ceny wyłącznie w okresie dostępności funkcji umożliwiającej anulowanie paragonu fiskalnego, w trakcie realizowanego kursu;
- 10) wyświetla dodatkowo wyraz „RABAT” podczas korzystania z funkcji stosowania upustu procentowego (rabat) w trakcie realizacji kursu na wyświetlaczu kasy lub zespole opłat lub dopłat taksometru, natomiast należność uwzględniająca zastosowany rabat jest wykazana na wyświetlaczu najpóźniej po przejściu taksometru w położenie „KASA”;
- 11) dokonuje emisji paragonu fiskalnego za wykonaną do tego zdarzenia usługę po wznowieniu pracy tego taksometru, zawierającego dodatkową informację o wystąpieniu sytuacji awaryjnej, w przypadku przerwania kursu z powodu zaniku zasilania taksometru lub przerwania pomiaru przez taksometr w czasie powyżej 10 sekund;
- 12) dokonuje emisji paragonu fiskalnego za wykonaną do tego zdarzenia usługę po wznowieniu pracy tego taksometru, zawierającego dodatkową informację o wystąpieniu sytuacji awaryjnej w przypadku przerwania kursu z powodu zaniku zasilania taksometru lub przerwania pomiaru przez taksometr w czasie powyżej 10 sekund. W przypadku, gdy niemożliwe jest wznowienie pracy taksometru albo gdy po jego ponownym podłączeniu nie zawiera on informacji umożliwiających zakończenie rozpoczętej transakcji w kasie, zakończenie transakcji w kasie może nastąpić wyłącznie przez awaryjne zerowanie pamięci operacyjnej kasy w trybie serwisowym;
- 13) posiada funkcję przekazania do taksometru, po wydrukowaniu paragonu fiskalnego, informacji pozwalającej na przestawienie taksometru w stan umożliwiający realizację następnego kursu;
- 14) posiada awaryjne zerowanie pamięci operacyjnej kasy w trybie serwisowym, które kończy transakcje w trybie serwisowym w przypadku, gdy niemożliwe jest wznowienie pracy taksometru albo gdy po jego ponownym podłączeniu, nie zawiera on informacji umożliwiających zakończenie rozpoczętej transakcji w kasie;

- 15) posiada funkcję przekazania do taksometru, po wydrukowaniu paragonu fiskalnego, informacji pozwalającej na przestawienie taksometru w stan umożliwiający realizację następnego kursu;
- 16) posiada funkcję automatycznej synchronizacji czasu pomiędzy kasą a taksometrem;
- 17) posiada funkcję synchronizacji czasu dostępną dla serwisu, w przypadku, gdy taksometr uniemożliwia kasie automatyczną synchronizację czasu z czasem urzędowym.

§ 54. 1. Kasa, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, posiada zasilanie z instalacji pojazdu samochodowego oraz wewnętrzne zasilanie akumulatorowe, które zapewnia wydrukowanie minimum 20 paragonów fiskalnych, każdy o zawartości 20 wierszy druku od chwili zaniku zasilania z instalacji pojazdu samochodowego.

2. Kasa biletowa zasilana z instalacji pojazdu samochodowego spełnia wymagania określone w ust. 1.

§ 55. Kasa, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, w trakcie rejestracji paragonu fiskalnego lub faktury wyświetla na wyświetlaczu dla klienta informacje dotyczące realizowanych wycen leków objętych paragonem fiskalnym lub fakturą.

§ 56. 1. Kasa biletowa:

- 1) może posiadać jeden wyświetlacz dla operatora i kupującego;
- 2) posiada funkcję rejestracji i naliczania dopłat do przewozów w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych, a także funkcję sporządzania dobowych i miesięcznych raportów dopłat do biletów ulgowych. Dobowe i miesięczne raporty dopłat zawierają, dla każdej ulgi, dla której w danym okresie były wydawane bilety co najmniej oznaczenie ulgi, wartość procentową ulgi, liczbę wydanych biletów oraz kwotę dopłaty.

2. Kasa, o której mowa w ust. 1, która realizuje transakcje niepodlegające opodatkowaniu rejestruje w pamięci fiskalnej łączną wartość sprzedaży zrealizowanej od wykonania ostatniego raportu fiskalnego dobowego.

§ 57. Kasa, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 5, musi zamknąć wszystkie rozpoczęte w ciągu danej doby transakcje przed wykonaniem raportu fiskalnego dobowego.

§ 58. Kasa, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 6, może nie emitować paragonu fiskalnego i paragonu fiskalnego anulowanego w postaci papierowej, pod warunkiem wyświetlania na wyświetlaczu dla klienta treści paragonu dotyczących transakcji sprzedaży, o których mowa

w § 25 ust. 1 pkt 32, przez nie mniej niż 30 sekund lub do rozpoczęcia kolejnej transakcji sprzedaży.

Rozdział 7

Wniosek o potwierdzenie i badania kas rejestrujących

§ 59. 1. W celu otrzymania lub zmiany potwierdzenia, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, producent składa wniosek zawierający:

- 1) nazwę producenta, jego siedzibę i adres;
- 2) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt 1;
- 3) oświadczenie producenta, że każda kasa wprowadzana do obrotu będzie identyczna technicznie, funkcjonalnie i programowo z kasą wzorcową poddaną badaniom, która otrzymała potwierdzenie, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, i spełnia wszystkie wymogi określone rozporządzeniem;
- 4) dane identyfikujące kasę, w tym nazwę, typ i model kasy, o ile występują;
- 5) wypełnioną kartę kasy;
- 6) książki kasy przeznaczonej dla danego typu kasy, zawierającej informacje o:
  - a) typie taksometru współpracującego z kasą, o ile dotyczy,
  - b) programie do odczytu pamięci;
- 7) instrukcję obsługi;
- 8) instrukcję serwisową;
- 9) wzory, w postaci elektronicznej, wszystkich dokumentów emitowanych przez kasę i opis sposobu ich wykonania, i pakiet poleceń protokołu komunikacyjnego wywołujących te emisje, o ile występuje;
- 10) opis wszystkich poleceń protokołu komunikacyjnego umożliwiającego programowanie kasy, dodatkowych zaimplementowanych w kasie poleceń protokołu komunikacyjnego do współpracy z terminalem płatniczym oraz wszystkich poleceń protokołu komunikacyjnego dla pamięci fiskalnej, przy czym opisy poleceń muszą zawierać również nieudostępniane podatnikowi polecenia wraz z opisem ich przeznaczenia i pełnym przykładem składni;
- 11) wykaz rodzajów awarii kasy i sposoby ich usuwania, z wyłączeniem awarii nieusuwalnych:

- a) automatycznie,
  - b) przez serwisanta kas,
  - c) przez użytkownika kasy;
- 12) opis czynności serwisowych, umożliwiających dalszą pracę kasy w przypadku awarii;
- 13) sposoby zabezpieczenia kasy i jej podzespołów przed dostępem osób nieuprawnionych, wraz z opisem sposobu autoryzacji narzędzi umożliwiających dostęp do trybu serwisowego na wszystkich poziomach dostępu;
- 14) opis konstrukcji mechanicznej i elektronicznej zawierający:
- a) opis i schemat blokowy budowy wewnętrznej kasy, układów elektronicznych wraz z ich połączeniami i kierunkiem przepływu danych i sterowania oraz zasadę działania poszczególnych modułów funkcjonalnych,
  - b) opis funkcjonalny oprogramowania stosowanego w modułach kasy, oraz jego identyfikacji,
  - c) rysunki techniczne elementów konstrukcji mechanicznej kasy, obudowy i elementów mechanicznych zabezpieczających dostęp do jej konstrukcji oraz elementów mocujących pamięci fiskalnej, w postaci rzutów płaskich z wyłączeniem rysunków technicznych dotyczących w szczególności przewodów, typowych gniazd i połączeń, wkrętów, nitów oraz klawiszy,
  - d) charakterystykę zastosowanych w konstrukcji kasy układów pamięci w sposób zapewniający ich identyfikację, lokalizację w kasie, określenie pojemności oraz zastosowanie, wskazanie liczby możliwych do zarejestrowania w danej pamięci dokumentów i zdarzeń poszczególnych rodzajów, o ile struktura pamięci umożliwia określenie tych wartości,
  - e) schematy ideowe kompletne i czytelne w stopniu umożliwiającym analizę zastosowanych rozwiązań układowych oraz schematy montażowe elementów elektronicznych kasy;
- 15) wykaz oprogramowania kasy wraz z oznaczeniem ich wersji i sum kontrolnych, obejmujący oprogramowanie wewnętrzne kasy i program do odczytu pamięci;
- 16) mapę pamięci fiskalnej kasy;
- 17) wykaz elementów funkcjonalnych kasy wraz z opisem ich przeznaczenia, w tym podzespołów realizujących funkcje pamięci operacyjnej, pamięci chronionej, pamięci fiskalnej, zegara czasu oraz zastosowanych w budowie kasy mikrokontrolerów;
- 18) wykaz wszystkich części systemu kasowego, wraz ze schematem;

- 19) szczegółowy opis sposobu zabezpieczeń pamięci programu pracy kasy i pamięci fiskalnej, wraz z niezbędnymi algorytmami, schematami i kodami źródłowymi oprogramowania, w postaci umożliwiającej weryfikację wymagań dotyczących niezmienności danych w tych pamięciach. Opis obejmuje zastosowane w kasie rozwiązania techniczne zapewniające niezmienność i weryfikowalność zapisów w pamięci programu pracy kasy i pamięci fiskalnej. W przypadku, gdy skuteczność zastosowanego w kasie zabezpieczenia pamięci programu pracy kasy oraz pamięci fiskalnej jest uzależniona od przebiegu połączeń na płycie drukowanej -topologii ścieżek, należy wraz z opisem sposobu zabezpieczeń dostarczyć schematy montażowe ilustrujące przebieg ścieżek połączeniowych;
- 20) wykaz urządzeń dodatkowych, z którymi kasa może współdziałać (wykaz powinien obejmować wszystkie przewidziane przez producenta urządzenia zewnętrzne dołączane do kasy);
- 21) opis metody zapisywania numeru unikatowego kasy i umieszczenia pamięci fiskalnej kasy w gnieździe podczas produkcji kasy oraz instrukcję wymiany pamięci fiskalnej i chronionej kasy;
- 22) w przypadku kasy, o której mowa w 5 ust. 1 pkt 2:
  - a) wykaz taksometrów współpracujących z kasą,
  - b) oświadczenie wnioskodawcy o poprawnej współpracy kasy z taksometrem w warunkach znamionowych użytkowania taksometrów, w tym również deklarowanych przez producenta, dla każdego taksometru wymienionego w wykazie, o którym mowa w lit. a,
  - c) kopię certyfikatu badania typu UE lub zatwierdzenia typu dla każdego taksometru wymienionego w wykazie, o którym mowa w lit. a;
- 23) informację o wystawieniu dla kasy deklaracji zgodności lub oznakowaniu CE, określonych w odrębnych przepisach;
- 24) podpis producenta albo osoby lub osób reprezentujących producenta.
  2. W przypadku wniosku o zmianę potwierdzenia, oprócz dokumentów, o których mowa w ust. 1, do wniosku dołącza się:
    - 1) wykaz zmian wraz z ich opisem;
    - 2) oświadczenie o braku zmian, innych niż zawarte w wykazie;
    - 3) wskazanie potwierdzenia, którego dotyczy wniosek.

§ 60. 1. Do wniosku, o którym mowa w § 59, dołącza się:

- 1) co najmniej trzy egzemplarze kasy identyczne funkcjonalnie, w tym jeden egzemplarz kasy w obudowie z zainstalowanymi plombami, przy czym jeden stanowiący wzorzec kasy pozostaje w Głównym Urzędzie Miar;
- 2) w przypadku kas zawierających opcje konstrukcyjne, wymagane jest dostarczenie przynajmniej jednego egzemplarza dla każdej opcji konstrukcyjnej kasy lub kategorii kasy, o której mowa w § 5 ust. 1, z wyłączeniem opcji dotyczących pojemności bazy towarowej;
- 3) niezbędne do ich pracy wyposażenie (zasilacze, przewody do współpracy z komputerem, zewnętrzne wyświetlacze), a także przewidziane przez producenta dedykowane dodatkowe moduły rozszerzające funkcjonalność kas (moduły komunikacyjne, czytniki kodów kreskowych);
- 4) programy współpracujące z kasą, w tym program do odczytu pamięci, program serwisowy i program umożliwiający sterowanie kasą za pomocą interfejsu komunikacyjnego;
- 5) narzędzia serwisowe umożliwiające obsługę kasy w trybie serwisowym;
- 6) pamięci fiskalne wraz ze sparowanymi z nimi pamięciami chronionymi, w tym dla każdej z kategorii kas, o których mowa w § 5 ust. 1, egzemplarze kas niezbędne do wykonania badań, w szczególności:
  - a) po jednym egzemplarzu pamięci zawierających zapisy danych w liczbie mniejszej o dwa zapisy od ilości zapisów wskazanych w § 48 ust. 2,
  - b) cztery czyste pamięci, po dwie z takimi samymi testowymi numerami unikatowymi,
  - c) cztery pamięci o takim samym testowym numerze unikatowym i trzy o innym testowym numerze unikatowym, zawierające 10 takich samych raportów fiskalnych dobowych,
  - d) pamięć zawierającą niewłaściwą sumę kontrolną programu pracy kasy,
  - e) pamięć zawierającą niewłaściwą sumę kontrolną programu pamięci fiskalnej,
  - f) pamięć zawierającą zapisane dwa numery unikatowe, jeżeli konstrukcja kasy dopuszcza taką możliwość,
  - g) pamięć nie zawierającą numeru unikatowego,
  - h) dla kas, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, współpracujących z taksometrami – zestaw 5 czystych pamięci dla każdego z dostarczonych taksometrów;

- 7) potwierdzenie umieszczenia w źródle aktualizacji programu pracy kasy do przeprowadzenia testu jego aktualizacji;
- 8) program wspomagający rejestrację cyklu transakcji testowych przez zewnętrzne interfejsy komunikacyjne dla drukarek fiskalnych;
- 9) w przypadku kas, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, dodatkowo:
  - a) po 2 sztuki każdego z typów taksometrów współpracujących z przedstawioną do badań kasą,
  - b) napęd taksometru (generator impulsów),
  - c) programator taksometru,
  - d) zasilacz umożliwiający zewnętrzne zasilanie kasy i taksometru z sieci energetycznej prądu zmiennego o napięciu 230V;
- 10) w przypadku kasy biletowej:
  - a) oprogramowanie lub narzędzia umożliwiające zaprogramowanie kasy,
  - b) zasilacz umożliwiający zewnętrzne zasilanie kasy z sieci energetycznej prądu zmiennego o napięciu 230V;
- 11) dodatkowe urządzenia, podzespoły i inne elementy niezbędne do rzetelnej oceny rozwiązań technicznych zastosowanych w konstrukcji kasy rejestrującej.

2. Do wniosku dołącza się opisy działania lub instrukcje obsługi wszystkich urządzeń dołączonych do kasy.

§ 61. W celu wykonania badań kasy, o których mowa w art. 111 ust. 6e ustawy, producent udostępnia wszystkie urządzenia współpracujące z kasą.

§ 62. 1. Potwierdzenie, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, wydaje się na okres 5 lat, po upływie którego może ono być wydane na następny okres, po złożeniu wniosku wraz z wymaganymi dokumentami i urządzeniami oraz przeprowadzeniu badań testowych.

2. Jeżeli w okresie ważności potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1, nie nastąpiły zmiany rozporządzenia lub kasy, która uzyskała potwierdzenie, może być ono wydane na kolejne 5 lat, na wniosek producenta, bez ponownych badań.

3. Producent może wystąpić o wydanie potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1, przed upływem terminu ważności potwierdzenia wydanego dla danej kasy,

4. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane jednokrotnie na kolejne 5 lat, na wniosek producenta, bez ponownych badań.

5. W przypadku wydania potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1, wniosek zawiera:

- 1) nazwę producenta, jego siedzibę i adres;
- 2) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt 1;
- 3) dane identyfikujące kasę, w tym nazwę, typ i model kasy, o ile występują;
- 4) numer i datę potwierdzenia, o którym mowa w pkt 1, wydanego dla kasy o tej samej nazwie, typie i modelu, o ile występują;
- 5) oświadczenie, że w okresie ważności potwierdzenia, o którym mowa w pkt 4 nie nastąpiły zmiany kasy będącej przedmiotem potwierdzenia;
- 6) oświadczenie wnioskodawcy, że każda kasa wprowadzana do obrotu będzie identyczna technicznie, funkcjonalnie i programowo z kasą wzorcową poddaną badaniom, która otrzymała potwierdzenie, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, i spełnia wszystkie wymogi określone rozporządzeniem; deklaracja wymagana do każdego egzemplarza kasy, zgodnie z treścią przepisu art. 111 ust. 6g pkt 2 ustawy;
- 7) podpis producenta albo osoby lub osób reprezentujących producenta.

§ 63. 1. Po uzyskaniu potwierdzenia, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, zmiany funkcjonalne, konstrukcyjne oraz programowe w kasie, przed ich wprowadzeniem, wymagają każdorazowo ponownego złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami i urządzeniami oraz uzyskania pozytywnego wyniku przeprowadzonych badań testowych kasy, oraz sprawozdania, o którym mowa w art. 111 ust. 6e ustawy.

2. W przypadku zmiany programu pracy kasy wymagane jest złożenie wniosku o przeprowadzenie badań kasy z zainstalowaną nową wersją programu pracy kasy. Prezes Głównego Urzędu Miar wydaje zmianę potwierdzenia ważnego w dniu złożenia wniosku, po uzyskaniu pozytywnego wyniku przeprowadzonych badań kasy.

Rozdział 8

Zakres badań kas oraz dane zawarte w sprawozdaniu

§ 64. Kasa realizuje funkcje i spełnia kryteria oraz warunki techniczne potwierdzone na podstawie wyników:

- 1) sprawdzenia poprawności i kompletności wniosku, o którym mowa w § 59;
- 2) badań praktycznych w zakresie:
  - a) konstrukcji kasy,

- b) bezpieczeństwa kasy, w szczególności obsługi sytuacji awaryjnych,
- c) funkcji kasy w zakresie poprawności realizacji funkcji dostępnych dla użytkownika,
- d) protokołów komunikacyjnych kasy.

§ 65. Sprawozdanie z badań, o którym mowa w art. 111 ust. 6e ustawy, zawiera:

- 1) dane identyfikujące:
  - a) producenta,
  - b) typ kasy oraz wersję i sumy kontrolne programu pracy kasy;
- 2) wyniki badań;
- 3) stwierdzenie, czy kasa realizuje funkcje oraz spełnia kryteria i warunki techniczne, a w przypadku ich niespełniania, wykaz niezgodności wraz z ich opisem;
- 4) informacje o dacie i czasie trwania badań;
- 5) poświadczenie imienne wykonawcy badań.

Rozdział 9

Oznaczenie pamięci fiskalnej kasy numerem unikatowym i warunki jego przydzielania oraz dokumenty, które są dołączone do kasy rejestrującej przy wprowadzaniu jej do obrotu

§ 66. 1. Pamięć fiskalna oznaczana jest numerem unikatowym wprowadzonym do niej wyłącznie podczas procesu produkcyjnego.

2. Numer unikatowy składa się z trzyliterowego prefiksu oraz ciągu 10 cyfr.

3. Numery unikatowe są przydzielane wyłącznie dla kas posiadających potwierdzenie, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy.

4. Przydzielenie numerów unikatowych dla kas danego typu następuje na podstawie wniosku producenta, zawierającego:

- 1) określenie typu kas oraz celu wykorzystania wnioskowanych numerów unikatowych;
- 2) numer i datę potwierdzenia, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, wydanego dla typu kas objętego wnioskiem;
- 3) określenie liczby numerów unikatowych, które powinny być przydzielone;

- 4) wskazanie ostatnio nadanego prefiksu dla danego typu kasy, w przypadku kolejnego wniosku o przydzielenie numerów unikatowych, dla tego typu kasy.

§ 67. 1. Do każdej kasy wprowadzanej do obrotu producent dołącza:

- 1) instrukcję obsługi kasy;
- 2) książkę kasy, której wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 3) kartę kasy, której wzór określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 4) deklarację, o spełnieniu przez kasę wymaganych funkcji, kryteriów i warunków technicznych oraz zgodności z egzemplarzem wzorcowym kasy, która była podstawą do wydania potwierdzenia; wzór deklaracji określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

2. Instrukcja obsługi kasy zawiera, w szczególności:

- 1) informacje dotyczące obsługi kasy;
- 2) informacje dotyczące procedur programowania kasy;
- 3) opis kodów błędów obsługiwanych przez kasę, zwłaszcza opis kodów błędów odczytu pamięci fiskalnej;
- 4) opis warunków znamionowych użytkowania.

Rozdział 10

Klucze kryptograficzne oraz zasady ich dystrybucji

§ 68. 1. Klucze publiczne, o których mowa w § 44 ust. 2, muszą być przekazywane przez kasę do repozytorium w postaci zestawu danych podczas fiskalizacji zgodnie z § 37 ust. 1 pkt 1 oraz w sytuacji wymiany kluczy, o której mowa w § 44 ust. 6.

2. Dane, o których mowa w ust. 1:

- 1) zawierają numer unikatowy kasy;
- 2) zawierają klucz publiczny kasy, podpisany podpisem elektronicznym producenta;
- 3) są zaszyfrowane kluczem publicznym repozytorium.

3. Szczegółowy format danych, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich przekazywania określa protokół, o którym mowa w § 44 ust. 1.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 69. 1. Potwierdzenia Prezesa Głównego Urzędu Miar, wydane dla kas na podstawie dotychczasowych przepisów są ważne do dnia w nich określonego, chyba że potwierdzenie zostanie cofnięte.

2. Kasy wyposażone w funkcję stałą wydruku na paragonie fiskalnym, przy danych dotyczących wartości, oznaczenia waluty w złotych, w tym przy zastosowaniu skrótów „zł” lub „PLN”, mogą być stosowane nie dłużej niż do dnia, do którego zgodnie z odrębnymi przepisami złoty będzie uznawany jako prawny środek płatniczy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, przy którego zastosowaniu jest prowadzona ewidencja.

3. Numer unikatowy dla użytkowanych kas, które uzyskały potwierdzenie o spełnieniu kryteriów i warunków technicznych przed 2000 r., składa się z dwuliterowego prefiksu oraz ciągu 8 cyfr.

4. Numery unikatowe dla użytkowanych kas, które uzyskały potwierdzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych wydane na podstawie:

- 1) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 1999 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz warunków stosowania tych kas przez podatników (Dz.U. poz. 1249),
- 2) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz warunków stosowania tych kas przez podatników (Dz.U. poz. 948),
- 3) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz.U. poz. 1338)
– składają się z trzyliterowego prefiksu oraz ciągu 8 cyfr.

5. Numery unikatowe dla kas posiadających potwierdzenie o spełnieniu kryteriów i warunków technicznych wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (Dz.U. poz. 1076) składają się z trzyliterowego prefiksu oraz ciągu 10 cyfr.

§ 70. W sprawach o wydanie potwierdzeń, o których mowa w art. 111 ust. 6b ustawy, stwierdzających spełnienie funkcji oraz kryteriów i warunków technicznych, wszczętych i

niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 71. Kasy, które uzyskały potwierdzenie na mocy niniejszego rozporządzenia, mogą być wprowadzane do obrotu od dnia 1 stycznia 2018 r.

§ 72. Traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (Dz. U. poz. 1076).

§ 73. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

**ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM**

**ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU PRAWNEGO**

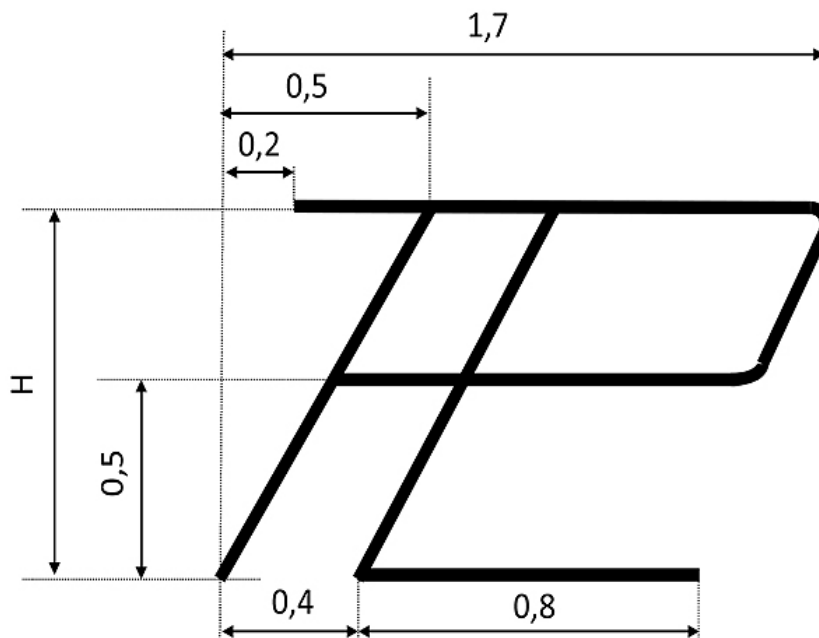
dr Marek Niedużak

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Finansów
z dnia ..... r. (poz. ...)

Załącznik nr 1

WZÓR LOGO FISKALNEGO

Umieszczone na rysunku wzoru wartości liczbowe są bezwymiarowe względem zaznaczonej wysokości H znaków występujących na paragonie fiskalnym w numerze unikatowym kasy.

WZÓR KSIĄŻKI KASY

DANE O KASIE REJESTRUJĄCEJ (WYPEŁNIA PRODUCENT KRAJOWY ALBO PODMIOT DOKONUJĄCY WEWNĄTRZWSPÓLNOTOWEGO NABYCIA LUB IMPORTU KAS)	
MODEL/TYP ¹⁾	
NUMER FABRYCZNY	
NUMER POTWIERDZENIA	
NUMER UNIKATOWY	
NAZWA I ADRES PRODUCENTA KRAJOWEGO ALBO PODMIOTU DOKONUJĄCEGO WEWNĄTRZWSPÓLNOTOWEGO NABYCIA LUB IMPORTU KAS	
DANE O SPRZEDAWCY KASY (WYPEŁNIA SPRZEDAWCA)	
NAZWA I ADRES SPRZEDAWCY KASY	
DANE O PROWADZĄCYM SERWIS KAS (WYPEŁNIA SERWISANT KAS)	
NAZWA I ADRES PROWADZĄCEGO SERWIS	
MIEJSCE UŻYTKOWANIA KASY (WYPEŁNIA UŻYTKOWNIK KASY)	
ADRES MIEJSCA, W KTÓRYM KASA JEST UŻYTKOWANA	
DANE DLA URZĘDU SKARBOWEGO (WYPEŁNIA URZĄD SKARBOWY)	
NUMER EWIDENCYJNY KASY	
SPOSÓB UŻYTKOWANIA KASY	
PIECZEĆ URZĘDU SKARBOWEGO	

1) W przypadku kas współpracujących z taksometrem - dodatkowo typ taksometru

INFORMACJE DOTYCZĄCE UŻYTKOWNIKA KASY REJESTRUJĄCEJ (WYPEŁNIA UŻYTKOWNIK KASY)	
ADRES UŻYTKOWNIKA KASY, SIEDZIBA FIRMY	
NUMER IDENTYFIKACYJNY PODATNIKA	
NAZWA I ADRES, UŻYTKOWNIKA KASY DATA I PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ	

INSTALACJA KASY REJESTRUJĄCEJ (WPROWADZENIE W TRYB FISKALNY)		
DATA I GODZINA	STAN LICZNIKA NIEFISKALNEGO	IMIĘ I NAZWISKO ORAZ PODPIS PROWADZĄCEGO SERWIS KAS
	0	
POTWIERDZENIE CAŁOŚCI PLOMB KASY PRZEZ UŻYTKOWNIKA KASY		DATA, IMIĘ I NAZWISKO ORAZ PODPIS UŻYTKOWNIKA KASY

OSOBY UPOWAŻNIONE DO WYKONYWANIA SERWISU KASY REJESTRUJĄCEJ

(WYPEŁNIA PROWADZĄCY SERWIS KAS/KIEROWNIK PUNKTU SERWISU KAS)

NAZWISKO I IMIĘ		NUMER IDENTYFIKACYJNY	PODPIS KIEROWNIKA SERWISU
ADRES PUNKTU SERWISOWEGO I TELEFON			
NAZWISKO I IMIĘ		NUMER IDENTYFIKACYJNY	PODPIS KIEROWNIKA SERWISU
ADRES PUNKTU SERWISOWEGO I TELEFON			
NAZWISKO I IMIĘ		NUMER IDENTYFIKACYJNY	PODPIS KIEROWNIKA SERWISU
ADRES PUNKTU SERWISOWEGO I TELEFON			
NAZWISKO I IMIĘ		NUMER IDENTYFIKACYJNY	PODPIS KIEROWNIKA SERWISU
ADRES PUNKTU SERWISOWEGO I TELEFON			
NAZWISKO I IMIĘ		NUMER IDENTYFIKACYJNY	PODPIS KIEROWNIKA SERWISU
ADRES PUNKTU SERWISOWEGO I TELEFON			

Osoby, które nie świadczą serwisu, kierownik serwisu wykreśla i potwierdza imieniem i nazwiskiem oraz podpisem z dniem zaprzestania jego świadczenia.

INTERWENCJE TECHNICZNE SERWISU KAS (WYPEŁNIA PROWADZĄCY SERWIS KASY)					
DATA	GODZINA	STAN LICZNIKÓW			
		PARAGONÓW FISKALNYCH	RAPORTU FISK. DOB.	ZEROWANIA RAM	NIEFISKALNEGO (OGÓLNY)
OPIS ZGŁOSZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI DZIAŁANIA KASY REJESTRUJĄCEJ					
STAN PLOMB KASY, LICZBA					
ELEMENTY KASY WYMIENIONE PRZY NAPRAWIE					
WYSZCZEGÓLNIENIE DRUKOWANYCH DOKUMENTÓW FISKALNYCH					
PRZYCZYNY, Z POWODU KTÓRYCH JEST NIEMOŻLIWA NAPRAWA KASY NA MIEJSCU					
MIEJSCE NAPRAWY KASY, ADRES SERWISU		IMIĘ I NAZWISKO ORAZ PODPIS PROWADZĄCEGO SERWIS KAS			
ODBIÓR NAPRAWIONEJ KASY REJESTRUJĄCEJ					
DATA	GODZINA	STAN LICZNIKÓW			
		PARAGONÓW FISKALNYCH	RAPORTU FISK. DOB.	ZEROWANI A RAM	NIEFISKALNEGO (OGÓLNY)
POTWIERDZENIE ODBIORU KASY - ZWROT DOKUMENTÓW FISKALNYCH - STAN PLOMB PRAWIDŁOWY		DATA, GODZINA NAZWA i ADRES, IMIĘ I NAZWISKO, ORAZ PODPIS UŻYTKOWNIKA KASY			

WZÓR KARTY KASY

KARTA KASY	
NAZWA KASY	Nazwa handlowa urzędnika
NAZWA PRODUCENTA, ADRES	Dane producenta kasy
PODMIOT SKŁADAJĄCY WNIOSEK, ADRES	Dane firmy składającej wniosek, działającej w imieniu producenta
RODZAJ KASY	Kasa autonomiczna/ drukarka fiskalna
LICZBA NAZW TOWARÓW	Wielkość bazy towarowej charakteryzowana ilością towarów, osobno dla wszystkich opcji kasy
WYSWIETLACZE DLA KLIENTA	Przewidziane wyświetlacze dla klienta: Zintegrowane z obudową: Rozłączne:
ZAKRES TEMPERATUR PRACY KASY	xx ☐ xx ☐ C
TYP INTERFEJSU KASY I PRZEZNACZENIE	Typ interfejsu – przeznaczenie (np. współpraca z komputerem / czytnikiem kodów / waga / terminalem obsługi kart / szufladą)
PRZEZNACZENIE KASY	Ogólne / kasa współpracująca z taksometrem / kasa o zastosowaniu specjalnym: apteczna, bileterka, restauracyjna itp.
PROGRAM PRACY KASY	Jednoznaczne oznaczenie za pomocą np. nazwy i wersji programu pracy kasy oraz suma kontrolna pliku zapisanego w pamięci programu pracy kasy – dane zgodne z raportowanymi przez kasę
PROGRAM PAMIĘCI FISKALNEJ	Jednoznaczne oznaczenie za pomocą np. nazwy i wersji programu – dane zgodne z raportowanymi przez kasę
OPCJE KASY	Opcje kasy, wraz z oznaczeniem rozróżniającym kasę. Dotyczy wszystkich opcji konstrukcyjnych, takich jak: różne pojemności pamięci wewnętrznych, różne pojemności bazy towarowej, wyposażenie w opcjonalne wbudowane porty komunikacyjne, różne opcje wyświetlaczy lub mechanizmów drukujących (nieidentycznych funkcjonalnie), wydruk faktur, inne funkcje lub elementy konstrukcyjne odróżniające kasy od wzorca.

Załącznik nr 4

WZÓR DEKLARACJI PRODUCENTA

dołączany do każdego egzemplarza kasy
deklarujący jej identyczność techniczną, funkcjonalną i programową z kasą wzorcową poddaną badaniom

*Nazwa producenta albo podmiotu
dokonującego wewnątrzwspólnotowego
nabycia lub importu kas oraz adres i NIP*

Miejsce sporządzenia, data

OŚWIADCZENIE PRODUCENTA

*Nazwa i adres siedziby producenta albo podmiotu dokonującego wewnątrzwspólnotowego
nabycia lub importu kas*

Oświadczamy: Każdy egzemplarz *Typ i model kasy rejestrującej* we wszystkich
dopuszczonych wersjach kompletnych z następującym
oprogramowaniem:

program pracy kasy	wersja .....
program aplikacyjny	wersja .....
program archiwizujący	wersja .....

jest identyczny technicznie, funkcjonalnie i programowo z kasą
wzorcową, dla której wydano potwierdzenie, i spełnia wymogi
rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia ..... r.
w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą
odpowiadać kasy rejestrujące (Dz. U.   )

Potwierdzenie: Główny Urząd Miar nr ..... rok .....

Data: *data*

Podpis: *imię i nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej*

Uzasadnienie

Na podstawie art. 111 ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.) minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe kryteria i warunki techniczne, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz sposób oznaczania pamięci fiskalnej kas rejestrujących numerami unikatowymi, warunki ich przydzielania oraz dokumenty, które powinny być dołączone do kasy rejestrującej przy wprowadzaniu jej do obrotu,

2) dane, które powinien zawierać wniosek producenta krajowego albo podmiotu dokonującego wewnątrzspółnotowego nabycia lub importu kas rejestrujących o wydanie potwierdzenia Prezesa Głównego Urzędu Miar, że:

- kasy te zapewniają prawidłowe zaewidencjonowanie podstawowych danych dotyczących zawieranych transakcji oraz zapewniają przechowywanie tych danych lub zapewniają bezpieczny ich przekaz na zewnętrzne nośniki danych

- spełniają kryteria i warunki techniczne, którym muszą odpowiadać, jak również rodzaje dokumentów, w tym oświadczeń, oraz kas rejestrujących wzorcowych do badań i innych urządzeń, które mają być przedstawione lub dostarczone wraz z wnioskiem,

3) okres, na który jest wydawane wspomniane potwierdzenie Prezesa Głównego Urzędu Miar,

4) zakres badań kas rejestrujących oraz rodzaje danych zawartych w sprawozdaniu z wyników badań wykonywanych Prezesa Głównego Urzędu Miar.

Głównym celem wydania nowego rozporządzenia, zastępującego rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (Dz. U. poz. 1076) jest dostosowanie regulacji do możliwości emisji dokumentów fiskalnych i nefiskalnych w dwóch formach – elektronicznej i papierowej. Dotychczasowe przepisy umożliwiały jedynie wydruk takich dokumentów. Wobec postępu technologicznego oraz możliwości ich wykorzystania dla zwiększenia wpływów fiskalnych z transakcji ewidencjonowanych

paragonami, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości współpracy kasy rejestrującej z terminalem płatniczym, dzięki określeniu zasad komunikacji obu typów urządzeń. Rozporządzenie znosi też możliwość archiwizacji paragonów w postaci papierowej zastępując ją przechowywaniem w pamięci chronionej i pamięci fiskalnej.

Celem projektowanego aktu wykonawczego do ustawy o podatku od towarów i usług jest zwiększenie akceptacji płatności bezgotówkowych oraz zapewnienie konsumentom dostępu do paragonów elektronicznych w jednym miejscu. Celem jest również wprowadzenie nowego standardu protokołu komunikacyjnego dla nowych urządzeń fiskalnych wchodzących do eksploatacji. Jednocześnie celem jest możliwie szybkie wycofanie z eksploatacji urządzeń, które są przestarzałe i nie mogą być dostosowane do nowych wymagań. Funkcjonujący obecnie system fiskalizacji jest bezpieczny, a system homologacji weryfikujący bezpieczeństwo urządzeń fiskalnych ustandaryzowany. Brak jednak centralnego systemu do analizy i kontroli transakcji sprzedaży, a systemy i urządzenia fiskalne są niedostosowane do realizacji centralnego raportowania transakcji. Aby było to możliwe potrzebny jest powszechny standard połączenia kas fiskalnych z centralnym repozytorium a także z terminali płatniczymi. Dodatkowo, raportowanie i dokumenty oparte o wydruki, stwarzają ograniczenia np. dla rozwoju e-commerce. Projektowane rozporządzenia ma zapewnić realizację zmiany tego stanu rzeczy, głównie przez:

- 1) cyfryzację dokumentów i raportów fiskalnych,
- 2) zapewnienie transmisji danych z kas do centralnego repozytorium,
- 3) umożliwienie zaawansowanej analizy danych fiskalnych.

W rozporządzeniu określono nowe definicje i terminologię związane z przepisami rozporządzenia. W definicji dokumentów fiskalnych i нефiskalnych dopuszczono możliwość emitowania ich w postaci elektronicznej oraz transmitowania za pośrednictwem interfejsów komunikacyjnych do repozytorium lub repozytorium testowego. Repozytorium to system teleinformatyczny, prowadzony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, którego jednym z celów funkcjonowania jest odbieranie danych przekazywanych przez kasy rejestrujące oraz komunikacja z kasami w zakresie niezbędnym do ich konfiguracji oraz realizowania innych zadań kontroli skarbowej. Repozytorium testowe jest systemem teleinformatycznym ułatwiającym producentom kas oraz innym firmom, zajmującym się ich obsługą, dokonywanie czynności serwisowych i konfiguracyjnych. W treści definicji zdefiniowano także moduł kryptograficzny, którego zadaniem jest podpisywanie cyfrowe

emitowanych dokumentów fiskalnych i нефiskalnych w taki sposób, że wygenerowany podpis jest umieszczany w treści dokumentu. Ujednolicono definicję producenta i podmiotów wprowadzających kasy do obrotu.

Rozporządzenie zawiera wyróżnienie rodzajów kas ze względu na formę obrotu lub rejestracji sprzedaży towarów i usług. Ze względu na dopuszczenie emisji dokumentów fiskalnych lub нефiskalnych w postaci elektronicznej oraz komunikacji z zewnętrznymi systemami teleinformatycznymi oraz repozytorium i repozytorium testowym kasa musi zawierać interfejsy zewnętrzne. Zestaw elementów kasy został także uzupełniony o wymóg posiadania przez kasę interfejsu komunikacyjnego do terminala płatniczego. Rozporządzenie wiąże sposób zapisu dokumentów fiskalnych i нефiskalnych w postaci elektronicznej ze strukturami logicznymi określonymi w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej. Powoduje to powiązanie postaci elektronicznej dokumentów fiskalnych i нефiskalnych emitowanych przez kasę ze strukturami logicznymi jednolitego pliku kontrolnego. Ponadto rozporządzenie wiąże ze sobą jednoznacznie i zapewnia zgodność danych na dokumentach fiskalnych i нефiskalnych emitowanych przez kasę oraz zapisanych w pamięci fiskalnej i w pamięci chronionej kasy. Podobne regulacje zostały zawarte odnośnie danych z rejestrów dobowych powiązanych z danymi wykazanymi na paragonach fiskalnych i rejestrach zdarzeń. Rozporządzenie definiuje elementy paragonów fiskalnych emitowanych przez kasę w tym podpis cyfrowy paragonu przy użyciu klucza prywatnego kasy, a także reguluje sposób przekazywania przez producenta kas kluczy publicznych do repozytorium.

Rozporządzenie reguluje konieczność uzyskania nowego potwierdzenia (homologacji) w przypadku wprowadzenia zmian w konstrukcji, funkcjach i oprogramowaniu kasy przed ich wprowadzeniem do obrotu oraz definiuje zakres badań i zawartość sprawozdania z powyższych badań. Precyzyjne określenie jednoznacznych wymogów w zakresie homologacji znacząco przyspiesza ten proces i obniża jego koszty dla przedsiębiorców. Rozporządzenie reguluje również sposób postępowania wobec potwierdzeń Prezesa Głównego Urzędu Miar wydanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Najważniejsze różnice pomiędzy stanem obecnym a projektowanym

§ 6 projektu rozporządzenia wprowadza nowe elementy konstrukcji kasy: pamięć chronioną

oraz interfejsy komunikacyjne. Pamięć chroniona jest sparowana z pamięcią fiskalną i pełni funkcje pomocnicze wobec pamięci fiskalnej. Wprowadzenie dodatkowych elementów konstrukcyjnych kasy w postaci interfejsów na ma celu umożliwienie nowych funkcji kas, polegających na zapewnieniu komunikacji kas z:

- systemem teleinformatycznym repozytorium, prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, aby umożliwić przekazywanie dokumentów fiskalnych i dokumentów нефiskalnych, emitowanych przez kasę;
- terminalami płatniczymi, aby ułatwić przeprowadzanie płatności bezgotówkowych,
- innymi urządzeniami umożliwiającymi komunikację radiową, zgodną ze standardem NFC (Near Field Communication), np. w celu wspierania programów lojalnościowych itp.

§ 17 projektu rozporządzenia wprowadza obsługę przez kasę kodu nabywcy, wiążącego nabywcę z jego adresem elektronicznym, w celu wsparcia możliwości przekazania nabywcy paragonu lub faktury w postaci elektronicznej oraz wspierania działań marketingowych np. programów lojalnościowych. Dzięki podaniu przez nabywcę swojego kodu system dystrybucji paragonów i faktur wie pod jaki adres np. poczty elektronicznej przesłać paragon w postaci elektronicznej, co może być znaczącym ułatwieniem dla postępowań reklamacyjnych, programów lojalnościowych i innych działań podejmowanych przez sprzedawców.

§ 19 projektu rozporządzenia wprowadza rejestrację przez kasę zdarzeń, to jest wszelkich faktów, mających znaczenie dla rejestrowania przez kasę transakcji sprzedaży oraz sposobu działania kasy jako urządzenia np. zmianę parametrów programu pracy kasy. Informacje o zdarzeniach są przechowywane w pamięci kasy oraz przekazywane do systemu teleinformatycznego repozytorium. Zapewnia to dostęp do pełnego obrazu pracy kasy.

§ 37 projektu rozporządzenia wprowadza nowy sposób fiskalizacji kasy, wykonywanej przez serwisanta, poprzez nawiązanie przez kasę komunikacji z systemem teleinformatycznym repozytorium, a następnie przekazanie danych rejestrujących kasę w bazie danych tego systemu oraz przez odebranie przez kasę danych wysłanych przez repozytorium, które są następnie zapisywane w pamięci kasy. Od tego momentu system teleinformatyczny repozytorium posiada w swojej ewidencji daną kasę oraz może do niej przekazywać polecenia oraz odbierać dane o zarejestrowanych transakcjach sprzedaży oraz zdarzeniach,

związanych ze sposobem działania kasy.

§ 42 projektu rozporządzenia wprowadza synchronizację czasu, według którego kasa rejestruje transakcje sprzedaży i zdarzenia, z urzędowym źródłem czasu Głównego Urzędu Miar. Jest to możliwe dzięki wzbogaceniu konstrukcji kasy o interfejsy komunikacyjne i możliwość transmisji danych, co zapewnia prawidłowy sposób rejestracji wyżej wspomnianych faktów.

§ 44 projektu rozporządzenia reguluje sposoby zabezpieczeń transmisji danych z kasy do systemu teleinformatycznego repozytorium. Rozporządzenie nie narzuca sposobu i medium przekazywania wspomnianych danych. Konstrukcja kasy pozostawia tu możliwość dookreślenia go w innych przepisach lub swobodę wyboru tego sposobu przez podatnika. Ma to na celu dopasowanie i ułatwienie sposobu spełnienia przez podatnika wskazanego obowiązku w zależności od oferty dostępu do sieci Internet operatorów telekomunikacyjnych, których łączność jest dostępna w miejscu działania kasy.

§ 46 projektu rozporządzenia przewiduje zdalną aktualizację programu pracy kasy na wersję programu zatwierdzoną przez Prezesa Głównego Urzędu Miar. Ma to na celu ułatwienie realizacji czynności serwisowych wobec kasy oraz zapewnienia elastyczności we wprowadzeniu nowych funkcji i usuwaniu usterek w sposobie działania kasy.

§ 47 projektu rozporządzenia określa zasady według jakich działa protokół transmisji danych pomiędzy kasą a terminalem płatniczym. Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia każda kasa ma być wyposażona w standardowy interfejs, umożliwiający podłączenie do kasy terminala płatniczego. Połączenie takie przyspiesza i ułatwia realizację płatności bezgotówkowych w miejscu sprzedaży.

§ 63 ust. 2 projektu rozporządzenia przewiduje uproszczony tryb wydawania przez Prezesa Głównego Urzędu Miar zmiany potwierdzenia w przypadku przedstawienia do zatwierdzenia nowej wersji programu pracy kasy przy braku zmian w innych elementach konstrukcji kasy. Po zatwierdzeniu przez Prezesa GUM nowej wersji programu pracy kasy jest ona udostępniana do pobrania przez kasy za pomocą transmisji danych ze źródła aktualizacji, o którym mowa w § 46.

Termin wejścia w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia rozporządzenia wynika z ustaleń i harmonogramu działań przyjętych w ramach Programu „Od papierowej do cyfrowej Polski”, którego celem jest rozwój e-państwa i cyfryzacja gospodarki. Dzień wejścia rozporządzenia w życie jest istotny ze względu na konieczność zapewnienia nasycenia rynku nowymi modelami kas, zgodnymi z kryteriami i warunkami technicznymi niniejszego rozporządzenia, tak aby od 1 stycznia 2018 r. mógł zostać uruchomiony cykl działań związany ze stopniowym wycofywaniem z eksploatacji starych modeli, nie spełniających wspomnianych wymagań.

Wobec powyższego zasadnym wydaje się odstępianie od 14 dniowego *vacatio legis*, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296, z późn.zm.) oraz od zasady wyznaczania terminów wejścia w życie aktów prawnych, określonej w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn.zm.) przedmiotowy projekt podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, późn. zm.) projektowane rozporządzenie nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.